Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • 13 август 1974 йил, сешанба ◆ № 189 (15.969). Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширамиз

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ЗАФАРЛАРИМИЗ—ЮБИЛЕЙГА

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР!

◆ МУСОБАҚАДОШ ҚАРДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР ПАХТАКОРЛАРИНИНГ ЎЗАРО ТЕКШИРИШ БРИГАДАЛАРИ ВАКИЛЛАРИ РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ БЕПОЁН ПАХТАЗОРЛАРИНИ КЕЗМОҚДАЛАР, МУСОБАҚАДОШЛАР ЎЗБЕК ПАХТАКОРЛАРИНИНГ БЕШ МИЛЛИОН ТОННАЛИК «ОҚ ОЛТИН» ХИРМОНИ ЯРАТИШ ЙЎЛИДАГИ ЮКСАК СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТ ШАРТЛАРИНИНГ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИНИ ЎРГАНМОҚДАЛАР.

◆ ҲАММА ЖОЙДА ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ МУСОБАҚАДОШ ДЎСТЛАРНИ МАМНУН ЭТАДИГАН ВА ҚУВОНТИРАДИГАН ДАРАЖАДА ТАШКИЛ ЭТАЙЛИК! ҚАРДОШЛАРИМИЗ КЎРСАТИБ ЎТГАН КАМЧИЛИКЛАРНИ ТЕЗРОҚ БАРТАРАФ ҚИЛАЙЛИК! МУСОБАҚАДОШЛАР МАСЛАҲАТИГА АМАЛ ҚИЛГАН ҲОЛДА ҒЎЗА ПАРВАРИШИНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК! ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШАЙЛИК!

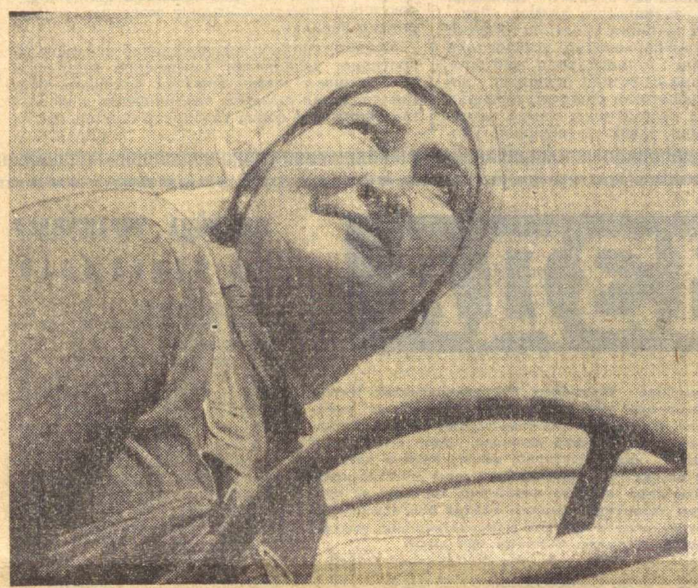

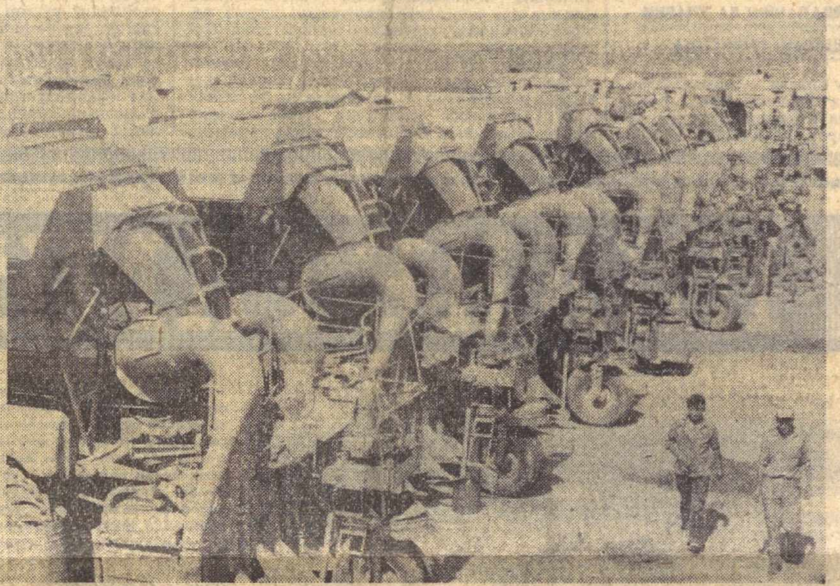

Сирдарё область Оқолтин районидаги «Андижон» совхозининг тўртинчи бўлим пахтакорлари бу йил гектар бошига олинадиган ҳосилни 30 центнерга етказиш учун курашмоқдалар. Олинган мажбуриятга яраша амалий иш қилиняпти. Хўжаликда пахта йиғим-теримига ҳам пухта тайёргарлик кўрилаётир. Мавжуд терим машиналари стартга шайлаб қўйилди. Суратда: (чапда) совхознинг моҳир механизатори Т. Шапилова, (ўнгда) ремонтдан чиқарилган пахта териш агрегатлари.

А. Тўраев фотолари.

Меҳнат зафарлари

Юқори Чирчиқ районидаги «Ленинский путь» колхозининг чорвадорлари давлатга сут сотиш юзасидан беш йиллик планни муддатидан илгари бажардилар. Тошкентдаги сут заводига беш йиллик бошидан буён 3670 тонна сут маҳсулот етказиб берилди.

Бу муваффақиятлар сигирларнинг маҳсулдорлигини ошириш туфайли эришилди. Сигирларга кўп озуқа, беда пичани, шрот, барда икки баравар кўп бериладн. Омихта ем сигирларнинг маҳсулдорлигига қараб-бир литр сут учун 200 грамм миқдорида берилади. Моллар яхши боқилганлиги учун серсут бўлиб, йил бошидан буён сут соғиб олиш 500 килограмм кўпайди.

Бу йил 457 бош сигирнинг ҳар биридан 3600 килограммдан ёки ўтган йилдагидан қарийб 300 килограмм кўп сут соғиб олиш мўлжаллаб қўйилди. Илғор сут соғувчилар Надежда Волосатева, Раиса Шаропова, Нина Де ҳар бир сигирдан ҳозирнинг ўзидаёқ 3000 килограммдан сут соғиб олишди.

Колхоз чорвадорлари йил охиригача давлатга пландан ташқари яна 2000 тонна сут сотишга қарор қилдилар.

* * *

Свердлов районидаги «Ўзбекистон» колхозининг коммунист Барат Муродов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлардан иборат маккажўхорикорлик бригадаси ўз мажбуриятини бажардилар. 114 гектар майдоннинг ҳар гектаридан юз центнердан дон олинди.

Ёш деҳқонлар йил бошида Бухоро областидаги барча маккажўхорикорларга мурожаат қилиб, уларни Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги шарафига ҳар гектар ердан камида юз центнердан маккажўхори дони етиштиришга даъват этдилар. Бригада биринчи бўлиб ана шу белгиланган маррани эгаллади.

Ёш ташаббускорлар олтин юбилей шарафига маккажўхори майдонини икки баравар кўпайтирдилар. Сув танқис бўлганлигига қарамай, ҳар гектар ердан ўтган йилдагига нисбатан 15 центнердан кўп ҳосил олинди. Маккажўхори ўрим-йиғими давом этмоқда.

— Ҳар гектар ердан камида 120 центнердан дон олсак керак, — деди Барат Муродов.

ДЎСТОНА МАСЛАҲАТЛАР

Қирғизистон ССР Ўш области пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Андижон область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг иши билан беш кун давомида танишди.

Мусобақадош дўстлар Ленин орденли «Савай» совхозининг далаларида бўлдилар. Бу совхознинг ерлари Қирғизистон билан чегарадошдир. Бу хўжалик меҳнатчилари шу йил учун ўз зиммаларига юксак мажбурият олишган. Улар беш йилликнинг белгиловчи йилида 24 минг тонна пахта топширишга қатъий қарор қилишган. Бу ерда бунча пахта ҳали ҳеч қачон етиштирилган эмас.

Қирғизистон деҳқонлари совхознинг кенг пахтазорларини зўр эътибор билан кўздан кечирдилар, ҳар бир участкадаги ўсимликларнинг ҳолатини омилкорлик билан аниқладилар. Улар ҳар гектар ердан мўл ҳосил етиштириш учун бу ерда кўп иш қилинмоқда, деган хулосага келдилар. Учинчи бўлимнинг Ислом Сулаймонов бошлиқ бригадаси далаларидаги ғўзаларга юксак баҳо берилди. Бу бригада гектар бошига 50 центнердан пахта етиштириш учун кураш ташаббускори бўлиб майдонга чиқди. Бригадада ғўза суғорилгандан кейин дарҳол икки томонлама культивация қилинади. Натижада тупроқ доимо юмшоқ, нам ҳолда бўлиб, қатор ораларида бегона ўтлар сира кўринмайди. Айни маҳалда деҳқонлар ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик кўрмоқдалар.

Қирғизистон вакиллари республиканинг донгдор механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннон Жалолов раҳбарлик қилаётган «Партия XX съезди» колхозида ҳам бўлдилар. Бу хўжаликда барча майдонларга чигит кенг қаторлаб экилган, ғўзалар аммиак суви билан ўғитланган. Пахтазорларда мўл ҳосил етилмоқда.

Шу билан бирга текширувчилар ғўза парваришидаги бир қанча камчиликларни ҳам аниқладилар. Бўз районидаги бир қанча колхозларда, жумладан, «Ленинчи», Калинин номли, «Янги ҳаёт» колхозларида ғўза парваришида йўл қўйилаётган камчиликларни ҳам аниқладилар. Меҳнат резервларидан унумли фойдаланилмаяпти, район сув билан яхши таъминланганлигига қарамай, ғўзалар чанқатиб қўйилмоқда. Меҳмонлар чеканкани тезроқ тугаллашни маслаҳат қилдилар.

Ўш область ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари Андижон, Хўжаобод, Пахтаобод, Избоскан ва бошқа районларнинг пахтакорларига ҳосил тўплаш учун барча имкониятлардан бутун чоралар билан фойдаланишга қаратилган амалий маслаҳатлар бердилар.

(ЎзТАГ).

* * *

САМАРҚАНД, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Мусобақадош Озарбайжон республикаси ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Каттақўрғон районидаги Ленин номли, Тельман номли ва бошқа хўжаликлар пахтазорларида бўлишди.

Тельман номли колхоз деҳқонлари Каттақўрғон бўрдоқичилик пункти ва чорва комплексидан ҳозиргача 11 минг тоннадан ошиқ «шарбат» суви келтириб, уни суғориш олдидан ғўза қатор ораларига оқиздилар. Натижада барча майдонлардаги ғўзалар бир текис ривожланиб шода-шода ҳосилга кирди. Буни кўрган қардош пахтакорлар ниҳоятда мамнун эканликларини билдиришди.

Ўзаро текшириш бригадасининг аъзоси — «Озарсельхозтехника»нинг Қосим Исмоилов район бирлашмаси бошқарувчиси Али Гамит ўғли Абдуллаев Ленин номли колхозда бўлганда илғор бригада бошлиғи Салим Қобилов билан суҳбатлашиб қолди. Бригада пайкалларини кўздан кечира туриб мўл ҳосилга замин яратилганидан мамнун бўлди.

Райондаги Охунбобоев номли, Карл Маркс номли, Энгельс номли колхозларнинг ғўза парвариши юзасидан олиб бораётган ишлари мусобақадошларни қувонтирмади. Чунки, уларда ўсишдан орқада қолган, сувдан чанқатиб қўйилган, бегона ўтлардан тозаланмаган ғўзалар бор. Суғориш билан культивация орасида узилишга йўл қўйилган.

Озарбайжонликлар Оқдарё ва Жомбой районларида бўлганларида ғўза парваришидаги жиддий нуқсонларни аниқладилар. Оқдарё районида Энгельс номли колхозда сувчилар иши устидан тўғри назорат ўрнатилмаган. Сув кўча-кўйларга оқизилиб нобуд қилинмоқда. «Даҳбед» совхозида беда ва бошқа озуқабоп экинларни суғориш унутиб қўйилган. Янгидан экилган беда майдонлари чанқаб ётибди.

Озарбайжонлик мусобақадошлар областнинг Пахтачи, Хатирчи, Иштихон районларида ҳам мўл ҳосилга пухта замин яратилганлигидан қувондилар.

Озарбайжон ССР Жабраил районидаги 26-Боку комиссари номли колхознинг Исо ўғли Мамедов бошлиқ комплекс механизациялашган бригада Пахтакор районидаги «Самарқанд» колхозининг Хўжаёр Ҳалилов бошлиқ бригадаси ишлари билан танишдилар. Улар бир-бирлари билан мусобақалашишга аҳд қилишди. Х. Халилов унинг чақириғига жавобан, 61 гектар майдондан 50 ўрнига 60 центнердан пахта етиштиришга сўз берди.

Озарбайжон пахтакорларининг вакиллари текширишда ғўза парваришига доир бир қанча камчилик ва нуқсонларни айтишди ва уларни бартараф этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар беришди.

Текшириш якунлари область партия комитети бюро мажлисида муҳокама қилинди. Обком бюроси мусобақадошларнинг таклиф ва мулоҳазаларини, дўстона маслаҳатларини маъқуллаб, тегишли тадбирларни амалга ошириш юзасидан қарор қабул қилди.

Л. ЭРГАШЕВ.

С. М. КИРОВ НОМЛИ «АПАТИТ» КОН-ХИМИЯ КОМБИНАТИ ИШЧИЛАРИ, ИНЖЕНЕР-ТЕХНИК ХОДИМЛАРИ ВА ХИЗМАТЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сизларни меҳнатдаги катта муваффақият — тўққизинчи беш йилликда беш йиллик план топшириқларидан ташқари 1 миллион 230 минг тонна апатит концентрати ишлаб чиқариш юзасидан олинган социалистик мажбуриятлар муддатидан илгари бажарилганлиги билан самимий табриклайди. Партия ташкилотининг кенг кўламдаги ташкилотчилик ва сиёсий ишлари, Заполярье шароитида ишлаётган бутун коллективнинг фидокорона, ижодий меҳнати туфайли, ишлаб чиқаришни кенг кўламда индустрлаштириш, ишлаб турган цехларни реконструкция қилиш, технология жараёнларини интенсивлаштириш туфайли уч ярим йил ичида беш йиллик топшириқларидан ташқари 1,8 миллион тонна апатит концентрати ишлаб чиқарилди. Ана шу миқдордаги концентрат қишлоқ хўжалиги учун жуда зарур бўлган 3,3 миллион тонна фосфорли ўғит тайёрлаш учун кифоя қилади.

Комбинат коллективи беш йилликнинг белгиловчи шу йилида яхши меҳнат қилмоқда. Янги йирик қувватлар белгиланган муддатдан олдин ишга туширилди ва ўзлаштирилди. 1974 йилнинг биринчи ярмида ишлаб чиқаришнинг муқобил плани ошириб бажарилди. Ишлаб чиқаришнинг ўсишига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Апатит концентрати давлат Сифат белгиси билангина ишлаб чиқарилаётганлиги ғоят муҳимдир.

КПСС Марказий Комитети сизнинг аҳил коллективингиз ишлаб чиқаришда янги муваффақиятларга эришади, тўққизинчи беш йиллиқ топшириқларини муддатидан илгари бажариш йўлидаги курашнинг олдинги сафларида боради, деб қаттиқ ишонади.

Л. БРЕЖНЕВ.

Ташаббускорлар йўқламаси

СУРЪАТ ҚАНОТИ

БИР САВОЛГА ТЎҚҚИЗ ЖАВОБ

Зиммага олинган социалистик мажбуриятлар қандай бажарилмоқда? Сўз — Тошкент «Висотстрой» трестининг 69-қурилиш бошқармаси комплекс бригадаси бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Мухтор Ҳабибуллаевга.

Кооперация уйи комплексининг томоша залида безакли сопол плиталар ўрнатилган йиғма темир-бетонларни монтаж қилаётгандик, участка прораби Виктор Ханенко келиб:

— Ҳабибулла, буёққа юр. Бир ҳушхабар айтаман,, — деб қолди.

Қимматли вақтнинг бекор ўтишини кўзим қиймади.

— Гапингни шу ерда айтавер, вақт зиқ. Томоша залининг айланма барабанини бугун қўлдан чиқариш керак. Объектни муддатидан бир ой илгари пардозловчиларга топшириш ҳақида сўз берганмиз. — дедим. Шунда, у, менга бир конверт узатди:

— Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан таклифнома. Сени чақиришяпти. Олинган мажбуриятлар қандай бажарилаётгани ҳақида ҳисоб беришинг керак экан, — деди.

Ишдан кейин бригада аъзолари билан бу тўғрида қисқача гаплашиб олгани йиғилдик. Дастлаб коллективимизнинг ўтган ярим йил ичида эришган муваффақиятлари ҳақида гапирдим.

— Ўртоқлар, бутун ҳамма нарсани рўй-рост гаплашиб олишимиз даркор, — дедим уларга мурожаат қилиб. — Маълумки, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан икки йил илгари уддалаб, тежаб қолинган вақтда яна бир беш йилликка мўлжалланган вазифаларни бажариш юзасидан зиммамизга оширилган мажбурият қабул қилгандик. Ҳаммангиз яхши биласиз, мажбуриятда 1 миллион 600 минг сўмлик ўрнига 1 миллион 700 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга қатъий сўз берганмиз. Мана, шундан буён қарийб 7 ой вақт ўтяпти. Ўтган даврда қандай ютуқларга эришдик, қандай резервларни топиб ишга солдик? Улар коллективимизга нималар берди? Мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланяпмизми? Қурилиш суръатини тағин ҳам ошириш, сифатини яхшилаш, таннархини арзонлаштириш имкониятлари борми? Шу тўғрида сизларнинг фикр-мулоҳазаларингизни билмоқчиман. Хўш, бунга сизлар қандай қарайсиз?

Илғор монтажчи Геннадий Кузьмин биринчи сўз олди:

— Шу кунларда бригадамиз 1977 йилнинг январь ойи ҳисобига иш бажаряпти, — деди у жиддий оҳангда. — Белгиловчи йилда планлаштирилган 396 минг сўмлик капитал маблағдан 317 минг сўмини ўзлаштирдик. Тежамкорлик бўйича эришган кўрсаткичларимиз ҳам чакки эмас. Уч тоннага яқин металл, қарийб 2 куб метр ёғоч иқтисод қилинди. Аммо, очиғини айтиш керак. Ҳали бизда тўла фойдаланилмаётган имкониятлар, резервлар ҳам мавжуд. Масалан, ёрдамчи пудрат ташкилотларининг айби билан маъмурий корпусда икки ойдирки, пардозлаш ишлари ҳамон бошланмаётир. Объектимиз қурилиш материаллари билан ўз вақтида таъминланмаяпти. Ёрдамчи пудратчи қурилиш ташкилотлари ўзларига топширилаётган вазифаларни суст бажаряпти. Июнь ойида 14 тонна алюмин конструкцияси жўнатиши керак бўлган Тошкент тажриба-экспериментал механика заводи ҳануз бирор тонна ҳам конструкция юбормаганлигини қандай баҳолаш мумкин. Мен ёрдамчи пудратчи ташкилотлар ва таъминотчи корхоналар ўртасида мустаҳкам алоқа ўрнатилишини, материаллар таъминотининг қаттиқ назорат остига олинишини истардим.

Геннадий Кузьмин ҳақ гапларни айтди. Унинг сўзига кўпчилик қурувчиларимиз ҳам қўшилишди. Шундан кейин тажрибали дурадгор Абдуваҳоб Тўлаганов ўрнидан турди:

— Механизациядан самарали фойдаланиш — муҳим резервларимиздан. Тўғри, бригадамизда автокран ва кўтарма кранларнинг бекор туриб қолишига чек қўйилди. Бу ишимизга барака киритяпти. Ишчиларимиз комплекс қурилиш жараёнининг тўхтаб қолмаслиги учун баб-баравар жон куйдиришяпти. Кўпчилик бинокорларимиз ўхшаш касб-ҳунарларни эгаллашаётгани мақтовга сазовор. Лекин, ўртамизда бу ишга лаёқатсизлик билан қараётган ҳамкасбларимиз йўқ эмас. Мен бригадамиз коллективининг барчаси комплекс касб-корли қурувчилар бўлишини маслаҳат берардим.

Бетончи Вера Асанова, монтажчи Александр Путенцев, Виктор Хан, дурадгор Маннон Аҳмедов, Муҳаммад Каримов сингари ишбилармон, пешқадам қурувчиларимиз ҳам эришган муваффақиятларимиз билан бир қаторда ҳали фойдаланмай келинаётган резерв ва имкониятлар ҳақида, қурувчилар ўртасида ўзаро мусобақани авж олдириш, ёрдамчи пудратчи, таъминотчи, лойиҳачи ташкилотлар билан алоқани мустаҳкамлаш тўғрисида тўлқинланиб гапиришди. Улар билдирган фикрларни қўйин дафтарчамга бирбир ёзиб олдим. Бу, навбатдаги ишларни яхши ташкил этишда, қурилиш суръатини тағин ҳам ошириш, маблағ ва бинокорлик материалларидан тежаб-тергаб фойдаланишда катта аҳамиятга эга.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари бир группа ишлаб чиқариш илғорларининг тўққизинчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш юзасидан ўз зиммаларига олган мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги ҳақида ҳисобот тингланганда, мен ҳам ана шулар ҳақида гапириб бердим. Аҳил бригадамиз коллективининг ўнинчи беш йиллик топшириқларини ошириб уддалаш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун олиб бораётган шижоаткорона меҳнатлари ҳақида сўзладим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида ҳисоб бергандан сўнг янада зўр ғайрат билан ишга киришдик. Зиммамизга олинган юксак мажбуриятларнинг ошириб бажарилишига шак-шубҳа йўқ.

ДОН—ДАВЛАТГА

Ўзбекистон ССРда ғалла тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 12 августга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган дон (тонна ҳисобида); учинчи стун — халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида

Самарқанд	31229	71,3
Қашқадарё	49549	67,2
Сурхондарё	10923	49,6
Бухоро	7908	41,6
Тошкент	21002	40,4
Фарғона	7727	35,1
Жиззах	30369	32,5
Андижон	4273	13,8
Наманган	4180	11,8
Сирдарё	2317	7,1
ҚҚ АССР	—	—
Хоразм	—	—
Республика бўйича:	169477	35,9

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йиллик, самарали ишлари учун, Ўзбекистон энергетикасини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси учун Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлигига қарашли Навоий ГРЭСининг бош инженери Павел Николаевич **Бичихин**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган энергетик» фахрий унвонини берди.

* * *

Партия ва совет органларидаги кўп йиллик, самарали ишлари учун, республикада автомобиль йўлларини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун Фарғона область автомобиль йўллари қурилиши ва уларни ишга тушириш бошқармасининг бошлиғи Николай Федорович **Сулимов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор» фахрий унвони берилди.

* * *

Савдо ташкилотларидаги кўп йиллик, самарали ишлари ва ишчилар таъминотини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун СССР Рангли металлургия министрлигига қарашли Ўрта Осиё ишчилар таъминоти бошқармасининг бошлиғи Абдулхай **Абдувалиев**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими» фахрий унвони берилди.

РАСМИЙ АХБОРОТ

ҒАРБИЙ СИБИРДА ЙИРИК НЕФТЬ ХИМИЯ КОМПЛЕКСЛАРИНИ ҚУРИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети КПСС XXIV съезди Директиваларида назарда тутилганидек, Тобольск ва Томск шаҳарлари районларида нефть химия комплексларини қуришга доир масалалар хусусида қарор қабул қилдилар.

1974 йилда қурила бошлаган Тобольск нефть химия комплексининг биринчи навбати составида синтетик каучук ишлаб чиқарувчи асосий хом ашё (изопрен ва бутадиен) ҳосил қилувчи мамлакатда энг йирик ишлаб чиқариш қувватларини қуриш белгиланди.

Шунингдек 1974 йилда қура бошлаш лозим бўлган Томск нефть химия комплексининг биринчи навбати полиэтилен, полипропилен ва бошқа полимер материаллар, шунингдек, шу полимерлар ва бошқа химиявий маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун хом ашё ҳосил қилувчи йирик ишлаб чиқариш қувватларидан иборат бўлади.

Тобольск ва Томск комплексларида нефть химия маҳсулотлари асосан Ғарбий Сибирь конларидаги газ ва нефтдан фойдаланиш негизида амалга оширилади.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети Тобольск ва Томск химия комплекси қурилишини комсомолнинг Бутуниттифоқ зарбдор қурилиши деб эълон қилиш тўғрисида ВЛКСМ Марказий Комитетининг таклифини маъқуллади ва ВЛКСМ Марказий Комитетига Томск нефть химия комплекси қурилиши устидан оталиқ қилиш, бу қурилишни зарбдор комсомол қурилишлари рўйхатига киритишни тавсия этди.

Тюмень ва Томск область партия комитетларига область партия ташкилотларининг диққат-эътиборини белгиланган топшириқларни сўзсиз бажаришни таъминлашга, объектлар қурилишининг боришини доимо назорат қилиб туришга ва мазкур қурилишларда социалистик мусобақани кенг авж олдиришга қаратиш вазифаси юкланди.

ЮК ЭЛТУВЧИ ТРУБОПРОВОДЛАР СИСТЕМАСИНИ ЯРАТИШ ТЎҒРИСИДА

Руда хом ашёси, бинокорлик материаллари, ёқилғи-хом ашё ресурслари, ғалла ва бошқа юкларни элтиш учун трубопровод системасини яратиш ва уни халқ хўжалигида кенг жорий этиш катта аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, СССР Министрлар Совети махсус қарор қабул қилди. Бу қарорда қуйидагилар назарда тутилади:

1974—1978 йиллар мобайнида тошкўмир саноатида, қора ва рангли металлургияда, химия, автомобиль, нефть саноатида саноат объектлари қурилишида ҳар йили жами 45 миллион тоннадан кўпроқ юкни элтиб бера оладиган 28 та тажриба саноат системасини яратиш, шу системада транспортнинг янги прогрессив турини ҳамма чоралар билан тобора кенгайтириш учун тажриба тўпланиши лозим;

Табиий газни ва нефтни узоқ масофага элтиш учун магистраль трубопровод системасини яратиш юзасидан назарий, илмий-текшириш ва тажриба ишларини ўтказиш Украина ССР Фанлар академиясига топширилди;

Карьер хўжалиги (бинокорлик юклари ва бошқа тўкилувчан юкларни ташиш учун), коммунал маиший хўжалик (шаҳардаги маиший чиқиндиларни ташиш) ва завод ичкн юкларни ташиш учун трубопровод системасини ривожлантиришга доир лойиҳалаш-конструкторлик ва илмий-тадқиқот ишларини бажариш нефть ва газ саноати корхоналари қурилиши министрлигига топширилди.

СССР Госпланига трубопроводлар орқали юк элтиб берувчи системани яратиш юзасидан ишларни координациялаш топширилди.

ШИНАЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ВА УЛАРНИ САҚЛАШНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети «Автомобиллар, тракторлар ва қишлоқ хўжалиги шиналаридан фойдаланишни ва уни асрашни яхшилаш чоралари тўғрисида» қарор қабул қилди. Шу қарорда министрликлар ва идораларнинг хўжаликлари, корхоналари ва ташкилотларида, колхозлар ва совхозларда мазкур шиналардан фойдаланиш ва уларни сақлашда жиддий нуқсонлар борлиги уқдириб ўтилди.

Автомобиль саноати министрлиги автомобиль хўжаликларини шиналардан нормаль фойдаланиш учун зарур бўлган запас қисмлар билан таъминлаш тадбирларини кўрмаётир. Шиналарни жорий ремонт қилиш учун корхоналар ва ташкилотлар керакли асбоб-ускуналар ва мосламалар билан тўла таъминланмаётир.

СССР Министрлар Совети иттифоқдош республикалар Министрлар Совети ва министрликлар, идораларга 1974 йил автомобиллар, автобуслар, тракторлар ва қишлоқ хўжалиги машиналари учун уларнинг турлича иш шароитини назарда тутиб, шиналардан фойдаланишни ва уни сақлашни тубдан яхшилаш чораларини белгилаш ва амалга ошириш вазифасини юклади. Министрликлар ва идоралар ўз қарамоғидаги хўжаликларда шинадан фойдаланиш қоидаларига риоя қилинишн устидан мунтазам контроллик қилишлари, шу қоидаларни бузишда айбдор бўлган шахсларни жавобгарликка тортишлари лозим.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига бензоколонкаларда ва автомобилларга техника хизмати кўрсатиш пунктларида покришкалар ва камераларни йўлда ремонт қилиш, шиналардаги босимни текшириш, уларни пуфлаш ва шиналарни авайлаб асраш юзасидан хизмат кўрсатишнинг бошқа турлари учун керакли золотниклар, колпачоклар, манометрлар ва автоаптекалар сотишни ташкил этиш топширилди.

«Союзсельхозтехника»га 1975 йилда «Сельхозтехника» район бирлашмалари ҳузурида колхозлар, совхозлар ва райондаги майда автомобиль хўжаликларининг эҳтиёжларини таъминлаш мақсадида шиналарни жорий ремонт қиладиган участкалар ташкил этиш таклиф қилинди.

Қарорда, шунингдек шиналардан нормал фойдаланиш учун зарур бўлган шиналарни жорий ремонт қилувчи материаллар ва асбоб-ускуналар ҳамда улар учун запас қисмлар билан таъминлаш тадбирлари кўзда тутилган.

ГРАЖДАНЛАРГА ҚАРАШЛИ УЙ-РЎЗҒОР МАШИНАЛАРИ ВА ПРИБОРЛАРНИ РЕМОНТ ҚИЛИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИ ЯХШИЛАШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети шу масала хусусида қарор чиқарди. Қарорда, жумладан ўз қарамоғларидаги корхоналарда рўзғор машиналари ва асбоб-ускуналарнинг сифатини, пишиқлигини ошириш, аҳолига маиший хизмат корхоналарини запас қисмлар, деталлар, узел ва агрегатлар билан, технология асбоб-ускуналари, контроль ўлчов асбоблари билан ҳамда рўзғор машиналари ва приборларни ремонт қилиш учун керакли асбоблар билан таъминлаш юзасидан СССР министрликларига ва идораларига ҳамда иттифоқдош республикалар Министрлар Советларига топшириқлар кўзда тутилган. Рўзғор машиналари ва приборларини улардан фойдаланиш юзасидан белгиланган нормаларни назарда тутган ҳолда гарантиялаб ремонт қилиш, мастерлар нормасини тасдиқлаш юзасидан ҳам топшириқ берилган.

Белгилаб қўйилдики, рўзғор машиналари ва приборлардан фойдаланиш юзасидан гарантия берилган давр мобайнида аҳолига маиший хизмат корхоналари билан рўзғор машиналари ва приборлар тайёрловчи заводлар ўртасида техника хизмати кўрсатиш ва ремонт қилиш тўғрисида шартноманинг йўқлиги гражданлардан шу буюмларни ремонт қилишга қабул қилмаслик учун асос бўлолмайди.

Тегишли саноат министрликларига рўзғор машиналари ва приборларни ремонт қилиш учун керакли асбоб-ускуналарнинг техника ҳужжатларини тайёрлаш, синаб кўриш учун махсус нусхаларини тайёрлаш ва уларни кўплаб ишлаб чиқариш юзасидан топшириқлар белгиланди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига рўзғор машиналари ва приборларни ремонт қилишни ташкил этишни яхшилаш чораларини кўриш, маҳаллий шароитларни ҳисобга олиб, 1974—1975 йилларда аҳолининг рўзғор техникасига хизмат кўрсатиш ва уни ремонт қилишга бўлган эҳтиёжини тўла қондириш учун корхоналар, устахоналар ва қабул пунктлари тармоқларини кенгайтириш, ремонт ишлари сифатини яхшилаш, хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш, ишларни механизациялашни кенгайтириш ҳамда технология жараёнларини такомиллаштириш, рўзғор машиналари ва приборларни, автомобиллар ва оғир мотоциклларни ремонт қилиш билан шуғулланувчи маиший хизмат корхоналарини жиҳозлаш чораларини кўриш топширилди.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига ва СССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитетига рўзғор машинлари ва приборларни ремонт қилувчи корхоналарнинг малакали ишчи кадрларга бўлган эҳтиёжини қондиришни таъминлаш юзасидан топшириқ берилди.

ПИШЛОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШНИ КЎПАЙТИРИШ, УНИНГ СИФАТИНИ ЯХШИЛАШ ВА ТУРИНИ КЎПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Советининг шу хусусда чиқарган қарорида кейинги йилларда пишлоқ ишлаб чиқариш анча кўпайганлиги, унинг сифати яхшиланиб, тури ортганлиги ва пишлоқ ишлаб чиқариш саноатининг ишлаб чиқариш-техника базаси мустаҳкамланганлиги таъкидлаб ўтилади.

Шу билан бирга ишлаб чиқарилаётган пишлоқнинг ҳажми, миқдори, сифати ва тури аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжини ҳали ҳам тўла таъминламаяпти. Пишлоқ ишлаб чиқаришда янги технология жараёнларини яратиш, пишлоқ тайёрлангач, унинг устини қоплаш технология процессларини, айниқса йирик пишлоқ тайёрлашни механизациялаш ва автоматлаш ишлари секин олиб борилмоқда.

Шу қарорда, жумладан, ҳар хил пишлоқни ишлаб чиқарувчи қувватларни анча кўпайтириш, янги технологияни, холодильник ва энергетик асбоб-ускуналарни жорий этиш, пишлоқ тайёрловчи танирларни конденциялаштирилган ҳаво системаси билан жиҳозлаш ва сув билан таъминлаш, канализация ҳамда тозалаш иншоотлари системасини янгилаш йўли билан мавжуд пишлоқ заводларини техника билан қайта қуроллантириш тадбирлари кўзда тутилди.

СССР Гўшт ва сут саноати министрлигига тайёрланадиган ҳар хил пишлоқларнинг сифатини яхшилаш ва ўраб қўйилган ҳолда пишлоқ чиқаришни кўпайтириш юзасидан топшириқлар берилди.

Бундан ташқари, пишлоқ ишлаб чиқариш саноатининг техникавий даражасини оширишда ва аҳолининг юксак сифатли пишлоққа бўлган талабини тўлароқ таъминлашга қаратилган бошқа бир қанча тадбирлар белгиланди.

(ТАСС).

МАКТАБ ҲАҚИДА ҲАМИША ҒАМХЎРЛИК ҚИЛАЙЛИК

Маълумки, Ўзбекистон ССР Олий Советининг еттинчи сессияси Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг халқ маорифи тўғрисидаги қонунни қабул қилди. Ана шу сессия қарорлари асосида Ўзбекистон ССР маориф ва савдо министрликлари, республика Министрлар Совети Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, «Ўзбекбирлашув» правлениеси коллегияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Янги ўқув йилида мактаб ўқувчиларининг овқатини яхшилаш, ўқувчиларни мактаб формаси, дарсликлар ва кўргазмали қуроллар билан таъминлаш масалалари муҳокама қилинди.

Сўнгги йилларда республикада бу соҳада анча ишлар қилинганлиги таъкидлаб ўтилди. Бироқ ҳамма жойда ҳам аҳвол қўйилган талабларга жавоб берарли деб бўлмайди. Жумладан, Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Самарқанд областларида аҳвол ана шундай. Мактаб ошхоналари, буфетлари секин қурилмоқда, улар озиқ-овқат маҳсулотлари билан етарли таъминланмайди.

Мажлисда ўқувчиларнинг овқатланишини ташкил қилиш соҳасидаги камчиликларни тезда бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланди. 15 августдан бошлаб ҳамма жойда мактаб бозорларини очишга қарор қилинди. Бу бозорларда мактаб ўқувчилари учун кийим-кечак ва пойафзал, дарсликлар ва ёзув қуролларини махсус сотиш ташкил қилинади.

(ЎзТАГ).

Советлар мамлакатида

ҚУРУВЧИЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

КАЛУГА. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. П. Казаков бошчилик қилаётган монтажчилар бригадаси бинокорлар куни арафасида ишлаб чиқаришда катта ғалабага эришди. Коммунистик меҳнат коллективи ўз беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажарди. Қурувчилар саноат корхоналарининг янги цехларини, Неделинскийдаги катта паррандачилик фабрикаларини ва бошқа объектларни барпо этдилар.

Таъсирчан социалистик мусобақа, ҳар бир иш жойида меҳнат пухта ташкил қилинганлиги, механизмлардан моҳирлик билан фойдаланилганлиги туфайли ана шу муваффақиятга эришилди.

КАМАЗ БИНОКОРЛАРИНИНГ ЗАРБДОР ВАХТАСИ

НАБЕРЕЖНИЕ ЧЕЛНИ. Улкан Кама автомобиль заводи қурилишида меҳнат қилаётган коммунист И. Лазарев бошлиқ илғор бригадалардан бири янги меҳнат ғалабасини қўлга киритди. Бу аҳил коллектив оширилган социалистик мажбуриятини муддатидан олдин бажарганлиги тўғрисида рапорт берди. Қурувчилар автомобиль заводининг фойдаланишга топшириладиган объектларида планда белгиланганидан икки баравар кўп—5 минг куб метр йиғма темир-бетонни монтаж қилдилар. Бригаданинг энг яхши аъзоларидан В. Арасланов, Н. Ефремов, И. Сунгатуллин, Н. Бойличев бир кунда икки смена топшириғини бажардилар.

И. Лазарев бошлиқ коллектив беш йилликнинг тўртинчи йили топшириғини муддатидан олдин бажариш учун мусобақалашаётган Кама автомобиль заводи қурилишида меҳнат қилаётган бинокорлар 300 бригадасининг биридир.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Ҳарбий тўқнашувлар вақтида Бангладеш Республикасининг Читтагон денгиз порти миналаштирилиб, унга кираверишн чўктирилган кемалар билан тўсиб қўйилган эди. Ёш республика тинч тараққиёт йўлига киргач, Совет Иттифоқи денгизчилари ёрдамга келишди. Улар оғир иқлим шароитида миналарни зарарсиз ҳолга келтириб, денгиз йўлини хатарли офатлардан тозалашди. Сув остида иш олиб борувчи совет мутахассисларининг фидокорлиги туфайли порт ва унга кирабериш миналар ва чўктириб юборилган кемалардан тозаланди. Ҳозирги пайтда Бангладеш Республикаси денгиз дарвозаси жаҳондаги кўпгина мамлакатларнинг кемалари учун дўстона очиб қўйилган. Суратда: Читтагон причалида.

Б. Овечкин фотоси (ТАСС).

МИСЛИ КЎРИЛМАГАН СУВ ТОШҚИНИ

ДАККА, (ТАСС). Сув тошқини оқибатларига қарши кураш-ҳозирги вақтда Бангладешда асосий проблемадир. 55 кундан буён давом этаётган табиий офат натижасида бир мингдан кўпроқ киши ҳалок бўлди, 9 миллион акр майдондаги ҳосил нобуд этилди ёки қисман зарар кўрди. Аҳолиси 30 миллион кишидан иборат 33 минг квадрат миля территорияни сув босиб кетди. Фаридпур, Ражшахи, Чандпур ва бошқа шаҳарларга катта зарар етказилди. Маъмурларнинг айтишича, бу шаҳарларда жуда ҳам жиддий вазият ҳукм сурмоқда.

Бангладеш ҳукумати мамлакатдаги тараққийпарвар сиёсий ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорликда зарар кўрганларга ёрдам бериш юзасидан шошилинч чораларни кўрмоқда. Армия қисмлари ва ҳарбий денгизчилар қутқарув ишларида актив катнашмоқдалар. Мамлакатда зарар кўрган аҳолига ёрдам фондига маблағ тўплаш кампанияси кенгайиб бормоқда. Бангладеш Коммунистик партияси бу фондга 23 минг такадан кўпроқ маблағ топширди.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ҲАМКОРЛИК ЙЎЛИДАН

Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари 9 августда тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисидаги Ҳиндистон — Совет шартномаси имзоланган куннинг уч йиллигини нишонладилар. Бу шартноманинг тузилиши Ҳиндистон — Совет муносабатлари тарихида муҳим воқеа бўлди.

Ҳукуматлараро иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик комиссиясининг тузилиши шартноманинг Ҳиндистон — Совет муносабатларини ривожлантиришга ижобий таъсир қилганлигини жуда яққол кўрсатиб берувчи мисолларнинг бири бўлди. Бу комиссия ҳар икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий алоқаларни ҳар томонлама ривожлантириш ва кучайтириш масалалари билан шуғулланмоқда. СССР Ҳиндистон оғир саноатининг негизи бўлган неча ўнлаб саноат объектларини қуришда бу мамлакатга ёрдам беряпти. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами билан 70 дан ортиқ корхона қурилди ёки қурилмоқда. Бхилаи ва Бокародаги металлургия комбинатлари, Ранчидаги машинасозлик заводи, Хардвар оғир электр асбобсозлик заводи ва бошқа кўп корхоналар шулар жумласидандир. Ҳиндистон нефтининг ярми совет мутахассислари қидириб топган нефть конларидан қазиб чиқазилмоқда.

Совет Иттифоқи ташқи савдо соҳасида Ҳиндистоннинг энг йирик шерикларидан биридир. Қуйидагиларни айтиб ўтиш кифоя: дастлабки маълумотларга қараганда, бу йил Совет — Ҳиндистон товар обороти ўтган йилдагига нисбатан қарийб 50 процент ортади. Бу товар оборотининг ўзига хос хусусияти шуки, СССР Ҳиндистон экспортининг чой, кофе, жут, кўн-чарм, жун, трикотаж, газлама, пойафзал каби традицион товарлари билан бир қаторда Ҳиндистон машинасозлигининг маҳсулотини ҳам тобора кўп миқдорда сотиб олмоқда.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг ўтган йили Ҳиндистонга қилган визити Совет — Ҳиндистон ҳамкорлигини кучайтириш йўлида жуда муҳим босқич бўлди. Бу визит натижасида Совет — Ҳиндистон муносабатлари янада мустаҳкамланди ва ғоят самимий муносабатларга айланди. Визит вақтида имзоланган ҳужжатлар турли соҳаларда Совет — Ҳиндистон алоқаларини ривожлантириш учун янги имконият туғдирди. Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди яқинда ТАСС мухбири билан қилган суҳбатида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Л. И. Брежневнинг Ҳиндистонга қилган визити Ҳиндистон — Совет дўстлиги ҳамкорлигини мустаҳкамлаш учун жуда катта аҳамиятга эга бўлди. Биз жуда катта қийинчилик ва машаққатларни енгиб, ўз мамлакатининг қудратини мустаҳкамлаган совет халқини астойдил ҳурмат қиламиз. Биз дўстлигимизнинг янада мустаҳкам бўлиб қолишини истаймиз. И. Гандининг ана шу сўзларига илова қилиб, барча совет кишилари ҳам шунга интилмоқдалар, деб таъкидлаймиз.

ҒАРБИЙ ЕВРОПА: ДЕҲҚОНЛАР НОРОЗИЛИГИ

«Умумий бозор» мамлакатлари, аввало, Франция, Бельгия ва Голландия деҳқонлари трактор ва комбайнлар билан автомобиль йўлларини қуршаб олмоқдалар, шаҳарларда намойиш ва митинглар ўтказиб, шаҳар аҳолисини ўзларининг ҳаққоний талабларини қондириш учун ёрдам беришга даъват этмоқдалар. Бельгия фермерлари ўзларининг тўрт ташкилоти даъватига мувофиқ, сешанба кунлари савдо шохобчаларига сут, гўшт ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб беришдан воз кечдилар. Капитал мамлакатларида деҳқонларнинг кенгайиб кетган бу ҳаракати уларнинг аҳволи ғоят мушкуллашганлиги оқибати бўлди.

Инфляция авж олган, нарх-наво ғоят кўтарилган бир вазиятда қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши учун зарур бўлган тракторлар, қишлоқ хўжалик машиналари ва асбоблари, ўғит, ем-хашак, ёнилғи ва ёқилғи жуда қимматлашиб кетди. Айни вақтда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш ва қайта ишлашни ўз қўлига олган монополияларнинг найранглари натижасида ғалла, гўшт, сабзавот ва мева харид қилиш нархлари жўрттага пасайтириб юборилди. Шаҳарларда озиқ-овқат маҳсулотларининг чакана нархларини узлуксиз ошираётган капиталистлар ва йирик савдогарлар ҳаддан ташқари кўп фойда ундириб олмоқдалар. Тирикчилик қилишлари тобора мушкуллашаётган деҳқонлар учун оғир дамлар келди. Масалан, Бельгия деҳқонлари ўтган йили 45 миллиард Бельгия франки миқдорида даромад олган бўлсалар, бу йил уларнинг даромади 24 миллиард франккача камаяди. Бу эса, майда ва ўрта хўжаликларнинг аҳволига жуда оғир таъсир кўрсатади, уларнинг хонавайрон бўлиш жараёнини тезлаштиради. Кейинги ўн йил мобайнида Германия Федератив Республикасида 500 мингга яқин, Голландияда эса 85 минг деҳқон хўжалиги хонавайрон бўлди.

«Умумий бозор»нинг қишлоқ хўжалик сиёсати деҳқонларнинг аҳволини мушкуллаштиришда катта роль ўйнамоқда. Бу сиёсат Ғарбий Европадаги ана шу иқтисодий гуруҳга аъзо бўлган мамлакатлар ўртасидаги рақобат курашини ғоят кескинлаштириб юборди. Бунинг устига «умумий бозор»да ҳукм сураётган бош-бошдоқлик натижасида сотилмай қолган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари запаслари кўпаймоқда. Масалан, ўтган йили кўп миқдорда сариёғ сотилмай қолди. Бу йил эса «умумий бозор» мамлакатларининг музхоналарида 130 минг тонна гўшт тахланиб ётибди. Гўштнинг чакана нархи жуда баланд бўлгани учун унга харидорлар топилмаётир.

«Умумий бозор»нинг қишлоқ хўжалик сиёсати йирик монополияларнинг манфаатини таъминлашни кўзда тутади. Айрим мамлакатларнинг чунончи, Италия ва Франциянинг ўз мамлакатларида яшовчи деҳқонларнинг мушкулини осон қилиш учун баъзи тадбирларни амалга ошириш йўлидаги уринишлари ҳам дарҳол «умумий бозор»даги шерикларининг қаттиқ қаршилигига дуч келди. Хусусан «умумий бозор»нинг озиқ-овқат маҳсулотлари импортини ўз қўлига олган аъзолари бундай уринишларга қаттиқ қаршилик кўрсатдилар.

Ғарбий Европа мамлакатларининг деҳқонлари ўз ҳукуматларининг ёрдам беришларини, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид нархининг оширилишини, инфляциянинг жиловлаб қўйилишини, ҳаддан ташқари кўп солиқларнинг камайтирилишини, монополияларнинг бебошлигига қарши самарали чоралар кўрилишини талаб қилмоқдалар.

ЯНГИ ФАШИСТЛАРНИНГ СТРАТЕГИЯ ВА ТАКТИКАСИ

Италиядаги янги нацистларнинг ҳали яқиндагина қилган мудҳиш жинояти натижасида ўн икки киши ҳалок бўлди ва неча ўнлаб киши жароҳатланди. Террорчилар темир йўл экспресси «Италикус»нинг одамлар билан лиқ тўла вагонига бомба қўйган эдилар. Экспресс Флоренция — Болонья участкасида тоғ туннелидан чиқиб келаётган пайтда бомба портлади. Мададкорлар иғвогарлик мақсадида уюштирилган фалокат жойига етиб келганларида, мудҳиш бир манзаранинг шоҳиди бўлдилар: ловуллаб ёнаётган вагон ичида қолган ярадорларнинг нола-фиғонлари ва ёрдам сўраб қичқирганликлари эшитилар эди.

Ана шу ваҳшиёна террор фашистлар томонидан қилинаётган ва бир неча йилдан буён тобора қабиҳ тус олаётган жиноят ва иғвогарликлар ҳалқасининг бир бўғини, холос.

Бу жиноятлар янги фашист ташкилотлар ва бошқа ўта ўнгларнинг очиқ, ярим очиқ ва яширин ташкилотлари ҳамда гуруҳларининг штаб-квартиралари билан бевосита боғланган. Бунда гап, аввало, янги фашистларнинг «Италия социал ҳаракати — миллий ўнг кучлар» партияси тўғрисида бораётир. Собиқ Муссолини ҳукуматининг аъзоси Ж. Альмиранте бу партияга раҳбарлик қилмоқда. Республикага қарши доим фитна уюштираётган кўпгина яширин террорчи шайкалар парламентда расмий вакиллари бўлган шу партия теварагига тўпланмоқда. Бу шайкаларнинг кўпи ҳарбийлаштирилган бўлиб, реакциянинг ошкора ҳуруж қилишини кўзда тутиб, тиш-тирноғигача қуролланган зарба етказувчи тўдаларни тайёрлаш билан шуғулланмоқда.

Бу гуруҳлар турли-туман кишилардан ташкил топганига қарамай, муштарак стратегияга амал қилмоқдалар ва умумий сиёсий мақсадни кўзламоқдалар. Улар ўзларининг қирғин ва террорчилик ҳуружлари билан мамлакатда ваҳима, ишончсизлик вазиятини, оммавий тартибсизлик ва бош-бошдоқлик ҳолатини вужудга келтиришга, «темир тартиб» ўрната оладиган «кучли ҳокимият» зарур деган фикрга обивателларни ишонтиришга ва шу тариқа республикани ағдариб ташлаб ҳали яқиндагина Португалия ва Грецияда бўлган диктатуралар сингари фашист режимини ўрнатишга интилмоқдалар.

Аммо, мамлакат меҳнаткашлари, сўл ва демократик кучлар, аввало, бир ярим миллиондан ортиқ коммунистлар отряди реакциянинг ҳуружларига қатъий зарба бермоқдалар. «Италикус»да бомба портлатилгандан кейин Италия Компартиясининг Сиёсий бюроси баёнот эълон қилди ва бу баёнотида меҳнаткашларни ҳушёрлик, бирлик ва жипсликни мустаҳкамлашга, янги фашистларнинг қўпорувчилик ҳаракатлари учун имконият туғдириб берадиган шарт-шароитларни бартараф қилишни қаттиқ талаб этиш ва бунинг учун кураш олиб боришга даъват қилди.

А. СОЛОДОВ,
Е. ЕГОРОВ,
Ю. ЛОПАТИН.
(ТАСС).

ОҚ УЙДА УЧРАШУВЛАР ВА КЕНГАШЛАР

ВАШИНГТОН, (ТАСС). Қасамёд қилиш маросимидан кейин президент Ж. Форд конгресс раҳбарларидан бир группаси билан учрашди. Оқ уйнинг матбуот масалалари билан шуғулланувчи секретари Ж. Терхорс бошқа масалалар билан бир қаторда янги вице-президентни тайинлаш тўғрисидаги масала ҳам муҳокама қилинганлигини айтди. Янги вице-президент яқин 7-10 кун ичида тайинланиши кутилмоқда.

Президент ўзининг иқтисодий маслаҳатчилари — молия министри С. Саймон, федерал резерв системаси бошқарувчилари кенгашининг раиси А. Бэрнс ва бошқалар билан кенгаш ўтказди. Кенгашда, деб хабар берди Оқ уй вакили, Ж. Форд мамлакат олдида турган иқтисодий проблемаларни ҳал қилиш учун куч-ғайрат сарфланади, деб таъкидлади. АҚШнинг энг муҳим вазифаси, деди президент, инфляция билан кураш олиб бориш зарурлигидир.

Сўнгра президент Ж. Форд бир қанча ажнабий элчиларни, шу жумладан, СССРнинг АҚШдаги муваққат ишлари вакили Ю. М. Воронцовни қабул қилди. Суҳбатларда давлат секретари Г. Киссинжер иштирок этди. Учрашувлар чоғида, деди Оқ уй вакили, президент Ж. Форд билан давлат секретари Г. Киссинжер, АҚШ икки партиянинг мадади билан Америка ташқи сиёсатининг аввалги йўлини давом эттиражагини таъкидлаб ўтдилар. Оқ уй вакили Ж. Форд 8 августда сўзлаган нутқида ўтмишда тинчлик келтирган сиёсат давом эттирилади, деб айтган сўзларини эслатиб ўтди.

НАТО составига кирувчи мамлакатларнинг элчилари билан бўлган суҳбатларида президент Ж. Форд НАТО Америка ташқи сиёсатининг «марказий элементи» бўлиб қолади, деб айтганини вакил қўшиб қўйди.

ЧИЛИ ХУНТАСИНИНГ ЯНГИ ЖИНОЯТЛАРИ

БУЭНОС-АЙРЕС. (ТАСС). Чили ҳарбийлари ватанпарварларни жазолаш ва таъқиб қилишни давом эттирмоқдалар. Орбе расмий агентлигининг маълумотларига кўра, ўтган суткалар давомида яна 1.688 киши турма ва қамоқ лагерларига ташланган. Сўнгги ҳафталар мобайнида чилиликлардан қарийб 12 минг киши қамоққа олинган. Улар суд ва терговсиз турмада сақланмоқда. Туриш жойлари ҳатто қариндош-уруғларига ҳам хабар билдирилмайдиган маҳбуслар жисмоний ва маънавий қаттиқ жазоланмоқда.

Хунта «ички ишлар министри» Сесар Бенавидаснинг айтишича, қамоққа олишлар бутун мамлакатда давом эттирилаверади. У исёндан кейин дарҳол 11 ой муқаддам жорий этилган ҳарбий ҳолатни маъмурлар бекор қилиш ниятида эмас, деди. Комендантлик соати бундан буён ҳам сақланиб қолади.

Хунта бошлиғи генерал Пиночет ҳозирги режим ҳокимиятни граждан шахслар қўлига топшириш ниятида эмаслигини яна таъкидлаб ўтди. У бундай деди: мамлакатда иқтисодий аҳвол «нормаллашмагунга» қадар граждан ҳокимияти режимига қайтиш тўғрисида гап ҳам бўлиши мумкин эмас.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИНИ ТЕКШИРАМИЗ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йил

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЮКСАЛИШДА

РЕСПУБЛИКАМИЗ ҚИШЛОҚ МЕҲНАТЧИЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ РАҲБАРЛИГИДА КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРА БОРИБ, ПАХТА ВА БОШҚА ХИЛ МАҲСУЛОТЛАР ТАЙЁРЛАШ ЮЗАСИДАН БЕЛГИЛАНГАН БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАНЛАРНИ ТЎРТ ЙИЛДА БАЖАРИШ УЧУН КУРАШМОҚДАЛАР. КЎПЧИЛИК КОЛХОЗЛАР, СОВХОЗЛАР, РАЙОНЛАР БЕЛГИЛОВЧИ ЙИЛНИНГ УЛКАН ХИРМОНИ БИЛАН БЕШ ЙИЛЛИК ЧЎҚҚИСИГА ҒАЛАБА БАЙРОҒИ ТИКАДИЛАР. БУ ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИК ТЎЙИГА МУНОСИБ ТЎЁНА БЎЛАДИ. ҚУЙИДА БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ БИЛАН ТАНИШАСИЗ.

82 гектар майдондан 80 центнердан маккажўхори дони етиштириш мажбуриятини олган Сирдарё районидаги «Правда» колхозининг Санабек Қорабеков бошлиқ маккажўхорикор комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари барча майдонларда юқори ҳосил етиштирмоқдалар. Суратларда: (чапдан) бригада бошлиғи С. Қорабеков маккажўхоризорда. (Ўнгда) Оққўрғон район тайёрлаш идорасига қарашли Кучлик станциясига жойлашган қабул пунктида.

А. Тўраев ва Ж. Тўраев фотолари.

МАШИНА — ҚАНОТИМИЗ

1974 йилда 5 миллион тонна пахта тайёрлаймиз, шундан 3 миллион тоннасини машиналарда териб оламиз.

Бу йил Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг шонли 50 йиллик юбилейи нишонланади. Тўйга муносиб тўёна билан бориш халқимизнинг қадимий удумидир. Пахтакор деҳқонларимиз ички имкониятларни ҳисобга олиб, белгиловчи йилда 12 минг тонна «оқ олтин» тайёрлашга азму қарор қилдилар. Тўйга тўёнамиз шу бўлади.

Бугун шуни қувонч билан айтамизки, табиий офатларни енгдик, 2600 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 45 центнердан пахта хирмони кўтариш учун мустаҳкам замин яратдик. Бу йил пахтанинг ялпи миқдорини ўтган йилдагига нисбатан 1900 тонна кўпайтирамиз.

Айни кезда механизаторларимиз олдида яна бир муҳим вазифа турибди. Улар ялпи ҳосилнинг камида 65 процентини машиналарда териб беришлари лозим. Юбилей йилининг муҳим вазифаларидан бири шуки, уруғлик пахта тайёрлашни ҳам, машина терими планини ҳам бажаришимиз, зиммага олган социалистик мажбуриятимизни шараф билан адо этишимиз лозим.

Шу кунларда колхозчи деҳқонларимиз фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилишяпти. Август ойини ҳосилга ҳосил қўшиш ойи деб эълон қилганмиз. Пахтамиз ўтган йилдагидан анча кечкилигини унутмаслигимиз керак. Ҳозир ҳар туп ғўзада 7-8 та бўлиқ кўсак бор.

Йигирмата пахтачилик бригадамиз бор. Ҳаммасида ғўзаларнинг ҳолати деярли бир хил. Аммо, сув танқислиги туфайли авжи пастроқ, ҳосил нишоналари камроқ ғўзалар ҳам йўқ эмас. Вазиятни ҳисобга олиб, 400 гектар ернинг ғўзасини табақалаб парваришлашга қарор қилдик.

Колхозимиз уруғчилик хўжалиги бўлишига қарамай биринчи ва иккинчи яруснинг пахтаси териб олингач, уруғлик участкаларига ҳам машина соламиз. Хўжалигимиздаги 46 та терим машинасини ремонтдан чиқариб, мавсумга шайлаб қўйдик. Яқин кунларда яна 10 та машина харид қиламиз. Механизаторларнинг йиғилишини ўтказдик. Бунда ҳар бир механик-ҳайдовчи мавсумда қанча пахта териб бериши ҳақида зиммасига конкрет мажбурият олди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатдики, белгиловчи йил мавсумида ҳар бир машинанинг иш унуми ўртача 130 тоннани ташкил этади, илғор механик-ҳайдовчиларимиз эса 250 тоннадан 300 тоннагача пахта териб беришади.

Чеканка пахта ҳосилдорлигини оширади. Буни кўп йиллик деҳқончилик тажрибасида синаб кўрдик. Гектаридан 50-55 центнердан хирмон кўтариш учун курашаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Бойтўра Кўмаков, Мели Кўчқоров ва Ҳуррам Бухоров, Расул Фармоновлар бошлиқ бригадаларда чеканка сифатли ўтказилди. Файзи Рустамов, Бекмурод Холмуродов, Турди Товбоевлар бригадасида бу муҳим агротехника тадбири меёрига етказилмоқда. Умуман узоғи билан уч-тўрт кунда чигит эрта экилган майдонларда ҳам, такрор экилган майдонларда ҳам чеканкани тугаллаймиз.

Пахтадан юқори ҳосил етиштириш ишнинг бошланишидир, уни сира нобуд қилмасдан териб олиш, юқори сорт билан давлатга топшириш муҳим вазифадир. Биз колхозчи деҳқонларимиз билан маслаҳатлашиб, ғўза парваришини пахта терими бошлангунча давом эттиришни лозим топдик, айни кезда йиғим-теримга тайёргарлик ишларини кучайтириб юбордик. Бу йилги мавсумда 64 та тележка, 26 та юк машинасида пахта ташилади. Транспорт воситаларини ремонтдан чиқариб мавсумга шайлаш тезкорлик билан олиб борилмоқда.

Колхоз правлениеси билан партия комитети пахта теримини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказишга қаратилган тадбирлар белгиладилар. Бу муҳим ишда партия ташкилоти ҳисобидаги 131 коммунист ва комсомол ташкилоти ҳисобидаги 275 комсомол аъзоси қатнашади, улар социалистик мусобақада авангардлик ролини ўйнайди. Йигирмата дала шийпони қайтадан жиҳозланиб, дала меҳнатчиларининг маданий ҳордиқ чиқариш жойига айлантирилади. Ҳар куни йиллик планнинг камида 7-8 процентли миқдорида пахта тайёрлаймиз.

Ўтган йилларнинг тажрибаси шуни кўрсатдики, теримда режани аниқ олиш, шошма-шошарликка йўл қўймаслик, исрофгарчиликка қарши қаттиқ ўт очиш, пахтанинг хом терилишига йўл қўймаслик ялпи тоннани кўпайтириш, сортнинг юқори бўлишини таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Белгиланган режамизда масаланинг ана шу томонларини ҳисобга олдик, айни кезда пахтанинг чорва моллари пайхон қилишига қарши чоралар ҳам белгиладик.

Ўтган йиллардаги каби йиғим-терим даврида дала меҳнатчиларига савдо, медицина, маданий-маиший хизмат кўрсатиш бутун мавсум давомида дала шийпонлари, пахта хирмонларига кўчирилади. Механизаторларга кўчма устахоналар хизмат кўрсатгани каби, теримчиларга маданий-маиший ва маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари хизмат кўрсатади. Мунтазам иссиқ овқат бўлади, нон етказиб берилади, мевалар, қовун-тарвуз вақтида келтириб турилади. Мақсад шуки, механик-ҳайдовчилар ва теримчиларнинг кайфияти чоғ бўлиб, терим суръатини соат сайин, кун сайин оширсин, графиклар мунтазам ошириб бажарилсин.

1974 йил — юбилей йили. Ҳар биримизга республикамиз бўйича тайёрланадиган 5 миллион тонналик «оқ олтин» хирмонига қўшган ҳиссамизга қараб баҳо берилади. Колхозимиз аъзолари ҳар қандай шароитда ҳам 12 минг тонна пахта тайёрлаб, илғорлар сафидан муносиб ўрин олади.

Жонимқул ЮСУПОВ,
Пастдарғом районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

МУНОСИБ ҲИССА

Белгиловчи йилда 850 минг тонна сабзавот, 232 минг тонна картошка, 505 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 232 минг тонна мева, 310 минг тонна узум етиштирилади.

Республикамиз бўйича қабул қилинган юксак мажбуриятлар ҳар бир колхоз ва совхоз меҳнат аҳлидан фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилиш, унинг шараф билан бажарилишига муносиб ҳисса қўшишни тақозо этади. Бизнинг «Москва» колхозимизда бу борада қандай ишлар қилинмоқда? Мен шу масалага тўхталиб ўтмоқчиман.

Колхозимиз сабзавотчиликка ихтисослаштирилган. Самарқанд, Тошкент ва бошқа шаҳарларнинг ишчи-хизматчиларига йилнинг барча фаслларида юқори сифатли маҳсулотлар етказиб бериш кафолотини олганмиз. Белгиловчи йилдаги режаларимиз ҳар қачонгидан улканроқдир. Бу йил 15 минг тонна сабзавот маҳсулотлари, 3 минг тонна узум, 450 тонна майиз, 235 тонна мева тайёрлашимиз керак. Шуни айтиш кераккки, зиммамизга олган социалистик мажбуриятимизни шараф билан бажариш учун астойдил меҳнат қиляпмиз.

Беш йилликнинг ўтган уч йилида планга қўшимча 7 ярим минг тонна сабзавот тайёрладик. Бу йил кўп маҳсулот етиштириб, беш йиллик планни тўрт йилда бажариш учун курашмоқдамиз. Ҳосилдорликни ошириш бош вазифа деб биламиз, айни кезда сорт ва сифатини яхшилашга алоҳида аҳамият беряпмиз. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Карим Носиров, Ҳасан Тоғаев, Мўмин Отамуродов, Исматулла Оқилов бригадаларида гектаридан ўртача 400-450 центнердан сабзавот ҳосили етиштирилмоқда, помидор ҳосили 566 центнерга етказилди. Мен бошчилик қилаётган бригадада ҳам шундай яхши кўрсаткичларга эришмоқдамиз.

Эртаги ҳосилни муваффақиятли йиғиштириб олиб, кўзда тутилгандан зиёд хирмон кўтардик, ўртаги ҳосилимиз ҳам юқори бўлди. Ҳосили йиғиб-териб олинган катта майдонларга такрор экинлар экилиб, қизғин парвариш қилинмоқда. Бу йил бизда ҳам сув танқислиги сезилди. Лекин ҳар қандай шароитда ҳам социалистик мажбуриятларимизни шараф билан адо этамиз, давлатимиз, шаҳарлик биродарларимиз олдида қарздор бўлиб қолмаймиз.

Шу кунларда тайёрлов ташкилотларига юқори сифатли сабзавот маҳсулотлари, айниқса пиёз, помидор, қовун, тарвуз, картошка етказиб беришни кун сайин кучайтирмоқдамиз. Пахта терими бошлангунча ҳамма турдаги маҳсулотлар топшириш планларини бажаришни бош вазифа қилиб қўйганмиз.

Республикамизнинг бу борадаги юки оғир, манзили эса олис. Лекин ҳамма хўжаликларда баравар ҳаракат қилинса, ҳар қандай оғир юкни ҳам тез ва осон кўчириш, манзилга етиш мумкин. Юбилей йилида зиммасига олган социалистик мажбуриятини бажармаган бирорта хўжалик бўлмаслиги керак. Биз шуни кўзлаб иш тутмоқдамиз.

Омон ТУРСУНОВ,
Самарқанд районидаги «Москва» колхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

СУТ ОҚИМИ

Тирик вазнда 218 минг тонна гўшт, 638 минг тонна сут, 603 миллион дона тухум, 16,2 минг тонна жун тайёрлаймиз, давлатга 2 миллион 300 минг дона юқори сифатли қоракўл тери сотамиз.

Беш йиллик план топшириқларини тўрт йилда бажариш учун кураш фермамиз коллективининг жонажон ишига айланди. Аслини олганда бунинг учун ҳамма имкониятлар бор. Мисол учун бизнинг колхозимизни олайлик. Янги сигирхона, бузоқхона қурилди, бўрдоқичилик пункти ташкил қилинди, ишнинг оғирини машиналар гарданига ортганмиз. Ундан ташқари бедачилик, маккажўхорикорликни ривожлантириш ҳисобига озуқа базаси мустаҳкамланди. Чорвадорларимизнинг малакаси оширилди, улар ҳар қандай мураккаб вазифаларни фан-техника ютуқлари, илғорлар тажрибаси асосида муваффақиятли ҳал этишга қодир бўлиб қолдилар.

Фермамизда сигирлар сони кўпайтирилмоқда, уларнинг маҳсулдорлиги оширилмоқда. Бунга сабаб шуки, сигирларни механизмлар воситасида соғмоқдамиз, зотини яхшиламоқдамиз. Ҳозир жайдари сигирлардан соғиб олинаётган сутни говмуш сигирлар маҳсулдорлиги даражасига етказишни бош вазифа қилиб қўйдик.

Деҳқончиликда бўлгани каби чорвачиликда ҳам ҳал этилиши лозим бўлган муҳим масалалар бор. Жумладан, фермалардаги қорамоллар сони кўпайтириляпти, буни табриклаш керак. Бироқ урғочи қорамоллар сони эркак қорамоллар сонига нисбатан анча кам. Биз сут етиштиришни кескин кўпайтириш мажбуриятини қабул қилган эканмиз, ғунажинлар ва сигирлар сонини ошириб боришимиз, фермадаги қорамолларнинг камида 50 процентини сигирлар ташкил этишига эришмоғимиз керак. Илғор сигир соғувчилар ҳар бош сигирдан 5-6 минг литрдан сут соғиб оляпти. Лекин 1500 литрлик нуқтада турган соғувчилар ҳам йўқ эмас. Уларни илғорлар даражасига кўтариш сут етиштиришни кўпайтиришда муҳим резервдир.

Колхозимизда бу борада катта ишлар олиб борилмоқда. Рағбатлантириш усули кенг қўлланилиши туфайли сигир соғувчиларимиз сигирларнинг маҳсулдорлигини йилига 350-400 литр оширмоқда, молбоқар ва бузоқбоқарларимиз ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини бир кеча-кундузда 850-900 грамм оширмоқдалар.

Сигирлар боқими — сут оқими дейдилар. Мен боқимимдаги сигирларни яхши парваришлаб, кўп сут соғиб оляпман. Йил охиригача беш йиллик планни бажариш учун курашмоқдаман.

Белгиловчи йилда ҳар бош сигирдан 3500 литрдан сут соғиб оламан. Бу менинг республикамизнинг олтин тўйига тайёрлаган муносиб совғам бўлади.

Унсинжон ИМОМАЛИЕВА,
Наманган область, Янгиқўрғон районидаги «Победа» колхозининг сигир соғувчиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати.

ЮКСАК МАРРА

Қорақалпоғистон АССР шоликорлари 138.000 тонна шоли тайёрлайдилар. Мўл ҳосил учун кураш қизитилмоқда, ўрим-йиғимга пухта тараддуд кўрилмоқда.

Шоли — халқимизнинг бойлиги. Агротехника тадбирларини изчил амалга ошириб, шолидан муттасил юқори ҳосил етиштирмоқдамиз. Белгиловчи йилда совхозимиз бўйича 17 минг тонна шоли хирмони кўтарамиз. Сув танқис бўлди. Лекин ҳалол меҳнат қилиб, қийинчиликларни енгдик. Ҳозир шоли ўримга келиб қолди. Ўрим-йиғимга тараддуд кўриб қўйдик.

Совхозимиз бўйича гектаридан ўртача 40 центнердан шоли ҳосили оламиз. Биз бошчилик қилаётган бўлимларда эса 45-50 центнердан хирмон кўтарамиз. 60 центнерчилик ҳаракати кенг қулоч ёймоқда. Лигай Галина, Ж. Азиров, Н. Тожибоев, Н. Кенжатоев бошлиқ бригадаларнинг аъзолари шундай яхши ният билан яшаб меҳнат қилмоқдалар.

Бу йил совхозимизда шоли тайёрлаш планигина эмас, балки социалистик мажбуриятини ҳам бажармаган бирорта бригада, бўлим бўлмайди. Мўл ҳосилимиз билан республикамиз бўйича 2 миллион тонна дон, автоном республикамиз бўйича эса 138 минг тонна шоли тайёрлашга ҳисса қўшамиз.

У. АЗИРОВ,
С. БЎЛАКБОЕВ,
У. БУХОРБОЕВ,
Қўнғирот районидаги «Равшан» шоликорлик совхозининг бўлим бошқарувчилари.

ФАКТ ВА РАҚАМЛАР

✦ Республикамиз пиллакорлари давлатга «кумуш тола» сотиш йиллик планинигина эмас, зиммага олган социалистик мажбуриятини ҳам 101,4 процент бажарди, тайёрлов пунктларига ҳар қачонгидан кўп ва юқори сорт пилла топширилди.

✦ Қоракўлчиларимиз катта зафар қучдилар. Улар қоракўл тери тайёрлаш юзасидан қабул қилган социалистик мажбуриятини 100,2 процент бажардилар, ўстиришга ўтган йиллардагига нисбатан анча кўп қўзи қолдирдилар.

✦ Қўйчиликни ривожлантириш соҳасида катта ишлар олиб борилмоқда. Мажбуриятларга биноан қўй ва эчкилар туёғини шу йилнинг охиригача 7 миллион 200 минг бошга етказишимиз керак эди. 1 июлга қадар қўйлар туёғи 7 миллион 447 минг бошга етказилди.

✦ Бедапоялар 470,3 минг гектарга етказилди, бу бултургидан 25,8 минг гектар кўп демакдир.

✦ Маккажўхорикорларимиз бир миллион тонна маккажўхори дони етиштириш учун курашмоқдалар.

102 ТОННА ҚУЁН ГЎШТИ

Боғот районидаги Нариманов номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Искандар Дўсов хабар қилади

Колхозимиз қуёнбоқарлари белгиловчи йилида 102 тонна қуён гўшти, 40 минг дона қуён териси тайёрлаш мажбуриятини олганликлари матбуотда эълон қилинган эди. Социалистик мажбурият амалий иш билан мустаҳкамланмоқда. Ҳозир қуёнлар яхши семирди, уларни танлаб давлат тайёрлов ташкилотларига топширмоқдамиз. Ҳар бош қуён ўртача 6-7 килограмм тош босмоқда. Шуниси ҳам қувончлики, яхши боқилаётган қуёнлардан юқори сифатли терилар олинмоқда. Шу кунга қадар ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 40 процент кўп қуён гўшти тайёрланди.

1974 йил ҳаммамиз учун синов йилдир. Давлатга пахта, сут, гўшт, сабзавот ва полиз экинлари маҳсулотлари, мева сотиш планларини ҳамма турлари бўйича бажарамиз. Пилла, қоракўл тери сотиш топшириқлари ошириб адо этилди. Қуён гўшти етиштириш ва сотиш планлари ҳам сўзсиз бажарилади. Яқин кунларда умумовқатланиш корхоналарига ҳар бирининг тирик вазни ўртача 7-8 килограмм келадиган уч минг бош қуён топширамиз.

Қуёнбоқарларимиз қуёнлар сонини кўпайтириш, уларни тезроқ семиртириш, айни кезда қишловга тайёргарлик кўриш борасида катта ишлар олиб бормоқдалар.

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик олтин тўйини муносиб совғалар билан кутиб олиш учун курашаётган районимиз меҳнаткашлари белгиловчи йилда пахта етиштириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар. Беш йилликнинг муҳим босқичида она-Ватанга 65 минг тонна «оқ олтин» сотиш топшириғини яна 5 минг тонна оширишга қарор қилдилар. Бу, ялпи пахта етиштириш бултургидан 14 минг тоннага кўпаяди демакдир. Ҳосилдорлик район бўйича 41 центнердан ошади.

Белгиланган юксак маррани эгаллаш учун ғўза парвариши қизғин олиб бориляпти. Чеканка тугалланди. Ғўза тўйдириб суғориляпти. Парваришни пахта терими бошлангунча қизғин давом эттириш чоралари кўрилмоқда.

Бу йил баҳор анча инжиқ келди. Шунга қарамай районимиз меҳнаткашлари 17200 гектар ерга 10 иш кунида барака уруғини сифатли экиб олдилар. 2 минг гектардан кўпроқ ерга янги прогрессив усулда чигит экилди. Ниҳоллар бир текис ундириб олинди. Дўл ва селдан зарар кўрган далаларга қўшимча уруғ ташланди. Юксак агротехника қоидалари асосида ишлаб барча майдонларда кўчатлар бут, гектарлар тўлиқ бўлишига эришилди. Ўтган йили шу вақтда ҳар гектар ерда 95 минг туп кўчат бор эди, бу йил пахтакорларимиз ҳар гектар ерда 107 минг туп кўчат бўлишига эришдилар.

Бугун бутун диққат-эътиборимиз сув танқислигини енгишга қаратилган. Ҳар 8 литр сувга битта сувчи ҳисобида сувчилар группаси тузилди. Ҳозир далаларда 2 ярим минг сувчи ишлаб турибди. Буларнинг 1000 нафари фақат тунги сменада ишламоқда. Ғўзаларни саратон сувига қондиришга алоҳида эътибор берилди. Сувчилар ўтган йилга қараганда икки баравар кўпдир. Айни пайтда ўқариқлар оралиғини 60—70 метрдан оширмаслик чоралари кўрилди. Ғўзалар кам норма билан суғориляпти, ғовлашига йўл қўйилмаяпти.

Ниҳолларнинг сувга бўлган талабини қондириш кун сайин яхшиланмоқда. Ҳар гектар ерга 10 тоннадан маҳаллий ўғит берамиз! Пахтакорларимизнинг шиори шундай эди. Ҳозиргача ғўза қатор ораларига 75 минг тонна органик ўғит солинди. Ўғитлар «СУЗ» агрегати билан ғўза қатор ораларига солинмоқда, «шарбат» қилиб оқизилмоқда.

Ғўза қатор ораларига ишлов беришда культивациянинг чуқур олиниши тупроқдаги намни кўпроқ сақлаш имконини беради. Далаларда ишлатилаётган 300 культиватор ишчи органларининг 32—34 тадан кам бўлмаслигига эришилмоқда. Натижада яхши ўсиб ривожланаётган 4 минг гектардан кўпроқ ердаги ғўзаларнинг ҳар тупида 7-8 та бўлиқ кўсак бунёдга келтирилди.

Пахтакорларимиз ўз имкониятларини ҳисобга олиб, республикамизнинг улкан хирмонига 70 минг тонналик «оқ олтин»и билан ҳисса қўшишга қарор қилдилар. Бу улкан хирмонга Ленин орденли «Москва» колхози (раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Носиров) 16,5 минг тонна пахтаси билан улуш қўшади. Бу дастлабки мажбуриятдагидан 1,5 минг тонна кўпдир. Шунингдек, Навоий номли колхоз (раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Камолжон Азимов) пахтакорлари 10 минг тонна ўрнига 11,5 минг тонна, Ҳамид Олимжон номли колхоз пахтакорлари (раиси Иномжон Исоқов) 10,5 минг тонна пахта тайёрлайдилар. Шуни таъкидлаш керакки, аввалги йиллари қолоқ бўлиб келган Ленин номли колхоз (раиси А. Алимов) пахтакорлари ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» етиштириш ташаббуси билан майдонга чиқдилар. Қатор бригадаларда юқори ҳосил учун кураш юксак тус олмоқда. «Москва» колхозининг Умри Орифжонова, Нортожи Ғаниева, Ленин номли колхознинг И. Зулпонов, Навоий номли колхознинг Талабжон ва Ортиқбой Раҳматовлар бошлиқ бригадалари аъзолари ҳар гектар ерда 50-55 центнердан «оқ олтин» кўтаришга аҳд қилганлар.

Районимизда пахта йиғим-теримини комплекс механизациялаш йўлида бу йил дадил қадам ташланмоқда. Мўлжалланган хирмоннинг 75 проценти ёки 50 минг тонна пахтани «пўлат этак»ларда териш кўзда тутилмоқда. Бу ўтган йилдагидан 17 минг тонна кўп демакдир. Бу сўзнинг уддасидан чиқиш — мавжуд 246 терим машинасини 15 августгача мавсумга шайлашни тақозо этади. Белгиланган тадбирларга кўра яна 60 та терим машинаси сотиб олинади. Шунингдек, 57 та кўсак юладиган, 98 та кўсак чувийдиган, 17 та тўкилган пахтани терадиган ва 700 дан ортиқ тележка тайёрлаб қўйилади. Ремонт ишларида 200 киши қатнашмоқда.

Яратувчилик меҳнати қизғин олиб борилаётган жойларда идеология ходимларимиз оммавий сиёсий ишларни тобора кучайтирмоқдалар. Партия ва ҳукуматимизнинг қарорлари колхозчиларнинг иккинчи уйи бўлган дала шийпонларида омманинг онгига сингдирилмоқда. 415 агитатор, 270 та сиёсий ташкилотчи, 300 сиёсий ахборотчи актив иш олиб бормоқда.

Ҳозирги кунларда ҳар бир пахтакорнинг олдида ҳар дона шонани гулга, гулни кўсакка айлантиришдек масъулиятли вазифа турибди. Бунинг учун вақтдан янада унумли фойдаланиш, тадбиркорлик билан иш тутиш талаб этилади. Ғўза зараркунандаларига қарши кураш айниқса муҳим тадбирдир. Бугун далаларимизда 12 мингдан зиёд машъала порлаб турибди, 25 аппарат, 2 самолёт билан кунига 500 гектар ерга ҳашаротга қарши дори сепиляпти. Районимиз пахтакорлари июль ойида зарбдор 60 кунлик эълон қилган эдилар. Шундан кейин қўшимча 7 мингдан зиёд ишчи кучи дала ишларига сафарбар қилинди. Энг яхши кўрсаткичга эришаётган колхозчилар моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантирилмоқда. Хўжаликларга бериш учун 1 та кўчма Қизил байроқ ва енгил машина, илғор бригадалар учун эса 15 та кўчма Қизил Байроқ, сувчиларга 35 та, механизаторларга 30 та кўчма вимпел ташкил қилинди ва қимматбаҳо мукофотлар ажратилди. Бу мукофотлар ҳар 10 кунликда мусобақа якунига қараб берилмоқда.

Районимиз хўжаликлари давлатга пилла, қоракўл тери топшириш йиллик планларини муддатидан илгари ошириб бажардилар. Гўшт, тухум, сут, жун тайёрлаш ярим йиллик планлари муваффақиятли адо этилди. Район ишлаб чиқаришининг асосий тармоғи бўлган пахтачиликнинг янада равнақ топиши учун барча чоралар кўриляпти. Яқинда районимиз территориясида Ғазғора массивида Жиззах чўлига ҳужум бошланди. Бу ерда доҳиймиз В. И. Ленин номи билан аталувчи Ульянов номли совхоз ташкил этилади. Кейинги икки-уч йил ичида район бўйича ялпи пахта миқдорини 80 минг тоннага етказамиз. Бунинг учун Энгельс номли, «Коммунизм» колхозларининг «Саксонқамар», Ленин номли колхознинг «Хўжа хотираси», «Москва», колхозининг Киров массивида 3000 гектардан кўпроқ ер ўзлаштирилади. Бу ерларни ўзлаштиришнинг смета ҳужжатлари ҳам қисман тайёрланган.

Районимиз меҳнаткашлари бутун куч-ғайратлари, имкониятларини ишга солиб, республикамизнинг 5 миллион тонналик хирмонига ўзларининг 70 минг тонналик пахтасини тўйга тўёна деб қўшадилар.

О. САТТОРОВ,
Ўзбекистон КП Жиззах район комитетининг биринчи секретари.

ЧАШМА

(ИСЛОМ ШОИР НАЗАР ЎҒЛИ ТУҒИЛГАНИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА)

Ислом шоир Назар ўғли ўзининг баракали ва баркамол ижоди билан ўзбек совет фольклори тараққиётига улкан ҳисса қўшган халқ санъаткори эди. Унинг ҳаёти ва ижоди мисолида социалистик жамият «халқ ичида чашмадек қайнаб келган ва капитализм ҳамиша поймол қилиб, бўғиб, йўл бермай келган, миллионлаб истеъдодларнинг майдонга чиқишига» (В. И. Ленин) кенг имкониятлар яратиб берганлигининг ёрқин исботини кўрамиз. Чиндан ҳам ўтмишда ўз қишлоқлари атрофларидагина танилган бундай ижодкорлар фақат совет даврига келиб, барча хонадонларга кириб бордилар, бутун элимизга маълум ва машҳур бўлдилар.

Ислом шоир Назар ўғли 1874 йилда ҳозирги Самарқанд область Нарпай район Оқтош қишлоқ советидаги Галақассоб қишлоғида камбағал деҳқон оиласида туғилди. Турмушининг ниҳоятда оғирлиги туфайли ёш Ислом болалигидаёқ отасига кўмаклашиш мақсадида чўпонлик ва деҳқончилик билан шуғулланишга, бойларнинг эшигида хизматкорлик қилишга мажбур бўлди. Бўлғуси халқ шоири ўзининг оғир ёшлик йилларини кейинчалик шундай эслаган эди:

Бойлардан хўп едим калтак,
Турар жойим мисли катак.
Меҳрибонлик кўрмай гарттак,
Ёшлик ўтди, ўғлонларим!

Ислом Назар ўғлининг ёшлиги кечган замонда ўзбек халқ достончилик анъаналари давом этаётган, бу санъат кенг меҳнаткашлар орасида катта обрў ва эътиборга сазовор бўлган эди. Бобоси Ражаб шоир ўз замонасининг етакчи достончиларидан бўлиб, ёш Ислом ундан дўмбира чертишни ва бир қанча халқ достонларидан парчалар айтишни ўрганди. Кейинчалик қишлоқдоши Эрназар шоирга шогирд тушди.

Икки йил давомида ундан достончилик йўлларини пухта ўрганиб, тахминан 22 ёшларида мустақил шоир сифатида эл назарига тушди. Халқ ҳурмат-иззатини қозонган бахши сифатида у Нарпай, Кармана, Каттақўрғон, Пастдарғом, Хатирчи, Шаҳрисабз, Китоб, Чироқчи, Қамаши, Қарши атрофларида достончилик қилди. Қаерда бўлмасин меҳнаткаш халқнинг оғир аҳволини кўрди. Ўзининг қўшиқларида «халқ дардини, халқ мардини» куйлади. Ислом шоир «Алпомиш», «Ёдгор», «Кунтуғмуш», «Орзигул», «Гўрўғли», «Равшанхон», «Тоҳир ва Зуҳра» каби 30 га яқин халқ достонларини, жуда кўп термаларни мароқ билан куйлар эди. У ўзининг ана шундай бой эпик хазинаси билан бизнинг замонамизгача етиб келди.

Октябрь зўр қуёш бўлди,
Зулм, зўрлик мутлоқ ўлди,
Диллар шодликларга тўлди
Ўша кундан, фарзандларим, —

деб куйлаган шоир ўзининг янги-янги асарлари билан социалистик қурилишга актив иштирок этди, биринчилар қатори қўшчи союзига, сўнг колхозга аъзо бўлиб кирди, колхозда оддий кетмончи, звено бошлиғи, чўпон бўлиб ишлади. Ўз меҳнатининг ҳузур-ҳаловатини кўрди.

1937 йилдан бошлаб у билган ва куйлаган достонлар ҳамда яратган асарлари ёзиб олина бошлади. Шоир республика адабий ҳаётида актив иштирок этди, асарлари бирин-кетин босилиб чиқа бошлади. Кўп ўтмай Ёзувчилар союзи аъзолигига қабул қилинди. Кўксини Ленин ордени безади.

Достончининг ижодий ўсувида адабиётимизнинг улуғ жонкуяри, атоқли шоир Ҳамид Олимжон катта роль ўйнади. Шахсан унинг ташаббуси билан таниқли болалар шоири Қуддус Муҳаммадий достончига котиб қилиб тайинланди.

Ислом шоир бой адабий мерос қолдирди. Ундан «Орзугул», «Соҳибқирон», «Эрали ва Шерали», «Зулфизар ва Авазхон», «Гулиҳиромон», «Кунтуғмиш», «Тоҳир ва Зуҳра», «Хирмон-Дали» каби достонлар, кўпгина анъанавий термалар ва замонавий қўшиқлар ёзиб олинган. Буларнинг каттагина қисми нашр этилгандир.

Ислом шоир ижоди ва репертуарининг характерли ҳусусиятларидан бири унинг чуқур халқчиллиги ва замонавийлигидадир. Шоирдан ёзиб олинган анъанавий достонлар гўё узоқ ўтмишдан баҳс этаётгандай, халқ севган ва ардоқлаган идеал қаҳрамонлар — қилич кесмас ва сувга ботмас баҳодирлар фаолиятини куйлаётгандай кўринса-да, уларга шоир яшаган замон руҳи, давр ҳусусиятлари моҳирлик билан сингдириб юборилган. Бу хусусият, яъни ўтмишда бугунни кўриш, хаёлдаги обод ўлка ва фаровон диёрни тингловчиларга яқинлаштириш барча достончилар учун характерли бўлсада, Ислом шоирда у янада бўртиб, қабариб туради. Шоирнинг анъанавий достонларида ўгай оналар туҳмати билан чақалоқлигидаёқ ота-онасидан жудо бўлган эгизаклар тақдири куйланадими, ўз қизига «севгиси тушган» золим хон ҳақида баҳс этиладими ёки турли-туман севги можаролари тасвирланадими — бари-бир шоир уларнинг феодализм шароитидаги реал заминини қидиришга ҳаракат қилади. Натижада ўтмиш жамият туғдирган ёвузлик кескин қораланади ва халқ идеалидаги олижаноблик, яхшилик унга қарама-қарши қўйилади. Бугина эмас, Ислом шоир ва у мансуб бўлган достончилик мактаби халқ достонларининг демократик асосларини янада кенгайтирди.

Ислом Назар ўғли том маънодаги импровизатор шоир эди. Унинг бу хусусияти айниқса совет даврида ёрқин намоён бўлди. Унинг «Қаҳрамоннома» (1941), «Жангнома» (1942), «Страна боевая» (1942) тўпламлари, «Танланган асарлар»и (1953) босилиб чиқди. Бу тўпламларга кирган «Яша, эй, Москва», «Москва шаҳрини кўрдим», «Шундай гўзал Ватан борми жаҳонда», «Ватан, сенга жоним фидо», «Бор бўлсин бизнинг Ватан», «Ленинград жангги ватанпарварларига» каби шеърларида, «Тинчлик жарчиси», «Бахтиёр авлодларга», «Нарпай қаҳрамонлари» сингари достонларида даврнинг актуал масалаларини куйлайди. Ислом шоирнинг совет даври ижоди янги даврни куйлашда фольклор кенг имкониятларга эга эканлигини яққол кўрсатиб турибди. Фольклор заминида мустаҳкам турган шоир янги-янги формалар ва имкониятлар излаб топди, анъанавий усуллар ва тасвирий воситаларни янги тематика ва ғояларга бўйсундирди. Унинг новаторлиги, ижодининг ҳозиржавоблиги ва замонавийлиги ҳам шундадир.

Атоқли куйчи анъанавий халқ достонларини ўз ҳофизасида сақлаб қолиш ва бизгача олиб келишда мислсиз жасорат кўрсатган, ўзининг бадиий бақувват янги асарлари билан ўзбек совет адабиёти ва фольклори тараққиётига улкан ва қимматли ҳисса қўшган экан, халқимиз хотирасида абадий яшайди.

Т. МИРЗАЕВ,
филология фанлари кандидати.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 АВГУСТ, СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Мультфильм. 10.20 — Қўғирчоқ театр. 10.50 — **Дубровский** (бадиий фильм). 12.00 — МОСКВА. 18.10 — ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ахборот. 18.45 — «Беш йилликнинг тўртинчи йили». 19.05 — Ахборот. 19.25 — Балет кечаси. 21.25 — «Пахтачиликда техника тараққиёти». 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Футбол: «Спартак» (Москва) — «Арарат» (Ереван).** 00.15 — **Спорт кундалиги.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 17.00 — МОСКВА. 22.00 — ТОШКЕНТ. Нафосат оламида. 22.25 — Эълонлар. 22.30 — **Чолғу куйларидан концерт.** (Марказий телевидение учун тайёрланган). 23.00 — **Истиқбол йўли** (бадиий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — ТОШКЕНТ. Ҳужжатли кино экрани. 19.30 — Янгиликлар. 19.45 — **Георгий Саакадзе** (бадиий фильм). 21.05 — Ёнғиндан эҳтиёт бўлинг. 21.20 — **Оперетта саҳифаларида.**

СССР ГАЗ САНОАТИ МИНИСТРЛИГИНИНГ
БУХОРО ГАЗ САНОАТИ ТЕХНИКУМИ

1974—75 ўқув йили учун кундузги ўқишга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКУМДА: нефть ва газ қудуқларини пармалаш, нефть ва газ қудуқларидан фойдаланиш, турбинасозлик, ичдан ёниш двигателлари.

Ҳамма бўлимларда ўрта маълумотга эга бўлган кишилар учун ўқиш муддати 2 йилу 6 ой, тўлиқсиз ўрта мактабни тамомлаганлар учун 3 йилу 6 ой.

Техникумга ўқиш учун 30 ёшгача бўлган ўрта маълумотлилар 2 курсга, тўлиқсиз ўрта маълумотлилар 1 курсга қабул қилинади.

Техникумга кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳони топширадилар: ўрта маълумотга эга бўлганлар: математика (оғзаки), ўзбек адабиётидан (иншо); тўлиқсиз ўрта маълумотга эга бўлганлар: математика (оғзаки), ўзбек тилидан (диктант).

Ўқишга кирувчилар директор номига ариза билан қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширишлари керак: ўрта ёки тўлиқсиз ўрта мактабни битирганлиги ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси, (286-форма) медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмида 4 дона фотосурат (бош кийимсиз), меҳнат дафтарчасидан кўчирма (2 йил иш стажига эга бўлганлар учун).

ТЕХНИКУМГА КИРИШ УЧУН ҲУЖЖАТЛАР 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Техникумга қабул қилинганлар ётоқхона ва 30-37 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар.

Техникум адреси: Бухоро шаҳар, 6-автобуснинг «Медицина билим юрти» бекати.

ТОШКЕНТ— СИЭТЛ

ТИНЧЛИК ВА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси Воҳид Охунович Козимов столи устида газеталар ёзиб қўйилган. Бу газеталар яқиндагина Вашингтон штатининг маъмурий маркази — Сиэтл деб аталган Америка шаҳрида чиқарилган. «Тошкент» сўзи кўп марта такрорланган мақолалар газеталарнинг энг кўзга кўринарли жойидан ўрин олган. Ўзбекистон пойтахтининг номи «Тинчлик», «Халқаро кескинликни юмшатиш» сўзлари билан бир қаторда турипти.

— Булар бизнинг Америка диёрида бўлганлигимиздан далолат беради, — дейди газеталарни варақлаб ижроия комитет раиси.

Сиэтл билан Тошкент биродарлашган шаҳарлар бўлиб қолдилар. Олисдаги Америка шаҳрининг расмий вакиллари Ўзбекистон пойтахтида икки марта бўлдилар. Бу шаҳар машинасозлар ва студентлар, порт ишчилари ва олимлар шаҳридир. Мана, ниҳоят бизнинг делегациямиз ҳам жавоб визити билан шу шаҳарга борди. Бу визит бир ҳафта давом этди. В. О. Козимов бошчилигидаги Тошкент делегацияси етти кун давомида америкалик биродарлар ҳузурида меҳмон бўлди.

— Америка газеталари ўша кунларда нималар ҳақида ёзишди?

— Газеталар шаҳарда яшовчи кўпгина кишиларнинг кайфиятини ифодалаб, бизнинг сафаримизни ғоят дўстона руҳда ёритдилар, — дейди делегация бошлиғи. — Шуниси диққатга сазоворки, тошкентликларнинг бу ерга келишини газеталар Америка — Совет муносабатларининг яхшилаганлиги билан бевосита боғладилар. «Сиэтл пост интеллиженсер» газетаси бундай деб ёзди: «Бизнинг муносабатларимиз шу жиҳатдан муҳимки, давлат бошлиқларининг визитидан сўнг шаҳарлар даражасида учрашувлар, оддий кишилар ўртасидаги алоқалар йўлга қўйилиши даври бошланмоқда».

Газеталар делегация келганлиги тўғрисидаги хабарларида газетхонлар кўз ўнгида Совет Шарқини, Ўзбекистон Республикасини қайтадан гавдалантиргандай бўлдилар. «Совуқ уруш» оқибатида юзага келган ва узоқ давом этган ёлғон хабарлар тарқатиш даврининг таъсири сезилиб турарди.

«Сиэтл пост интеллиженсер» газетаси «Тошкентлик меҳмонларимиз кулиб боқмоқдалар» деб сенсация руҳидаги хабарни тарқатди. Делегация аъзолари «киши кишига дўст» деган гапни тез-тез такрорлаганликлари газетани ҳайратга солди. Совет кишиларининг дунё қарашини ифода этадиган бу иборани газета ўз ўқувчиларига бемаъни гап сифатида ҳавола қилди.

— Сафар давомида сизда энг кучли таассурот қолдирган нарса нимадан иборат бўлди?

— Таъсир қолдирадиган қизиқ воқеалар жуда кўп бўлди. Делегациямиз шарафига мэр Сиэтла вес Ульман томонидан уюштирилган қабул маросимлари эсда қоларли воқеа бўлди. Бу маросимларда Совет Иттифоқи, Ўзбекистон, совет кишилари тўғрисида, тинчлик ҳамда халқларнинг тинчликни сақлаш йўлидаги масъулияти ҳақида кўпгина яхши сўзлар айтилди. Бизни муниципалитет мажлисига таклиф этдилар. Мажлис қатнашчилари Тошкент ҳаёти билан ғоятда қизиқдилар. Вашингтон университетининг ўқитувчилари ва студентлари, «Росс» электростанцияларининг ходимлари делегация аъзоларини самимий кутиб олдилар. Бу ерда шуни айтиш керакки, мазкур ғоят ажойиб электр станциясини бориб кўрган чет эллик кишилар орасида биз биринчи бўлибмиз. Сиэтл раҳбарлари қўшни Спокан шаҳридаги жаҳон виставкасини бориб кўриш имкониятини илтифот билан яратиб бердилар.

«Тошкент» паркининг очилганлиги бизни айниқса ҳаяжонга солди. Бу парк Сиэтлнинг марказида, Капитолий тепалигида жойлашган. Шаҳарнинг ҳурматли кишилари тантанали маросимга тўпландилар. Ота-боболари бир вақтлари Россиядан бу ерга келиб қолган кишилар байрам либосида келишди. Рус миллий чолғу асбоблари оркестри қадимги ашулалар куйини ижро этди. Сўзга чиққан кишилар Америка диёрида илдиз отган «Тошкент» дарахтлари Ўзбекистон пойтахтини Сиэтл аҳолисига абадий эслатиб туради, бу парк икки биродарлашган шаҳарнинг тобора мустаҳкамланиб бораётган дўстлигининг рамзи бўлиб қолади, деб фахр билан гапирдилар.

— Бу сафар чоғида қандай ҳужжатлар қабул қилинди?

— Тошкент билан Сиэтл ўртасидаги дўстона алоқалар тўғрисидаги битимни имзоладик. Бу битим бизнинг муносабатларимизни юридик асоси ҳисобланади. Битимнинг биринчи бандида «Шаҳарлар ўртасида дўстлик ўрнатилиши тинчлик, ҳамжиҳатлик ишига, шунингдек, СССР билан АҚШ ўртасидаги ҳар томонлама муносабатларни янада ривожлантиришга қўшилган муҳим ҳисса бўлади», деб таъкидлаб ўтилади.

Шартномада ҳар иккала шаҳар бир-бири билан делегацияларни, турмушнинг турли соҳаларида ишловчи мутахассисларни, ўз турмушлари тўғрисида, шаҳар хўжалигини ҳамда ҳокимиятнинг маҳаллий органлари фаолиятини ривожлантириш тўғрисидаги хабарларни алмаштириб туришни кўзда тутади.

— Шартномани амалга ошириш учун нималар қилинмоқда?

— Сиэтл билан маданий алоқаларни ривожлантиришнинг истиқболли планини белгилаб чиқдик. Ҳозир бу планга сафаримиз чоғида америкаликлар билдирган истакларни ҳисобга олган ҳолда қўшимчалар киритилмоқда.

Сиэтл раҳбарлари Ўзбекистон ва унинг пойтахти тўғрисидаги информацион материалларни кўпроқ юбориб туришни делегация аъзоларидан илтимос қилдилар. Шу илтимосга жавобан биз Ўзбекистон ССРнинг 50 йиллигига бағишланган фотовиставкани юбормоқдамиз. Фотовиставка Сиэтл аҳолисига экономика ва маданиятни ривожлантиришда биз эришган муваффақиятлар билан ҳар томонлама танишиш имконини беради.

Тошкент билан Сиэтл ўртасида ўрнатилган дўстона алоқалар ҳар иккала мамлакат халқларининг манфаатлари, бутун дунёда тинчликни сақлаш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам муваффақиятли суратда ривожланиб боради деб ишонамиз, — деди В. О. Козимов.

(ЎзТАГ).

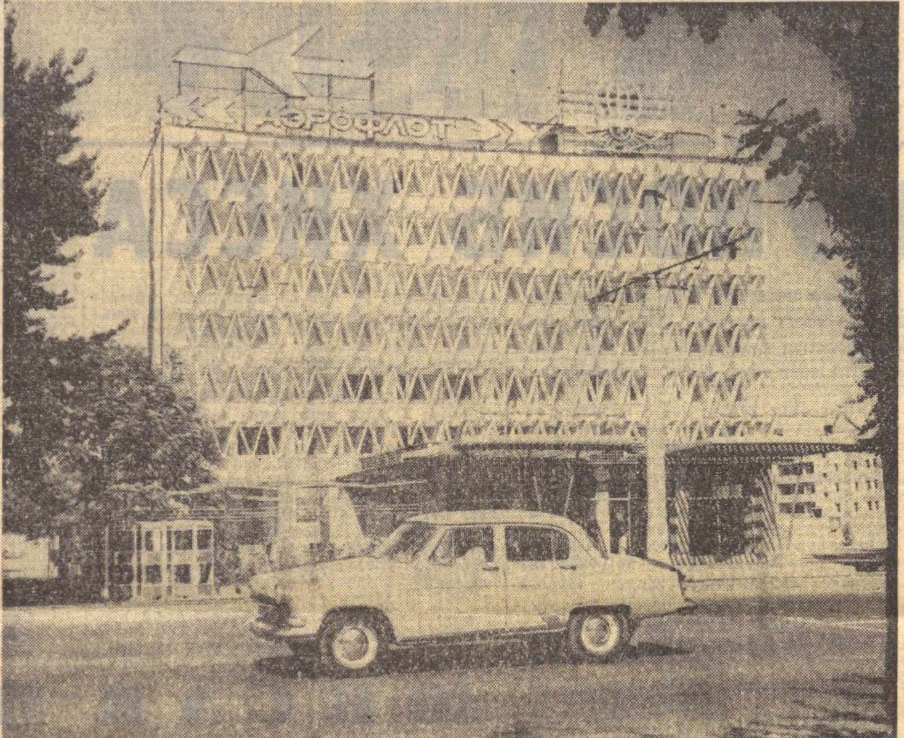

Республикамиз пойтахтида кўп қаватли муҳташам бинолар тобора кўпаймоқда.

Суратда: граждан авиацияси Ўзбекистон бошқармасининг янги биноси.

Ш. Иброҳимов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ахборот Янгиликлар Хабарлар

ЖОЙЛАРДАН ДАРАКЛАР

Сут соғувчилар курси

БУХОРО, («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Узсельхозтехника» область бирлашмаси қошида ташкил этилган сут соғувчиларнинг бир ойлик курсида машғулотлар бошланди. Бухоро, Ромитан, Вобкент районларидан келган сут-товар фермаларининг 30 дан ошиқ ёш сут соғувчилари сигирларни «Арча», «Тандем» аппаратлари ёрдамида соғишни ўрганмоқдалар.

Т. НАЗИРОВ.

Қурувчилар кўриги

ХОРАЗМ. Бинокорларнинг область биринчилиги учун ўтказилган кўриги қизиқарли бўлди. Ўзига хос синовда Урганч шаҳрининг 167-қурилиш тресги ғишт терувчилари Дўсан Жонибеков, Ҳайитбой Матниёзов, Хивадаги 2-қурилиш бошқармасидан Йўлдош Каримов ва Юсуф Аминовлар ғолиблик қилдилар.

А. ЭШМАТОВ.

Нуроталиклар мамнун

Нурота қишлоғи шаҳар тусига кириб қолди. Кўп қаватли бинолар, кино-театр, истироҳат боғлари, хиёбонлар посёлка чиройини очиб турибди. Транспорт хизмати ҳам яхшиланиб, меҳнаткашларнинг оғирини енгил қилаётир. Карл Маркс номли, «Правда», Ленин номли, «Аэропорт» кўчалари бўйлаб қатнай бошлаган янги автобус маршрутида кўрсатилаётган хизматдан аҳоли мамнун.

М. РАҲМАТОВ.

Хаканга сув келди

АНДИЖОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Норин дарёси билан Хакан хўжалиги ораси жуда олис. Шунга қарамасдан Норин суви Хаканга келтирилди. Андижон районидаги Калинин номли колхозда 110 метр баландликка сув чиқарадиган тўрт поғонали насос-канал қуриб битказилди. 7 километр узунликдаги бу насос-канал «Ҳақиқат канали»дан сув ола бошлади. Бу Калинин номли, Киров номли колхозлар, Охунбобоев номли совхознинг 2 минг гектар экинини яшнатади.

Насос-канални «Андижанирстрой» трестига қарашли Андижон механизациялашган кўчма колонна ва Андижон қурилиш-монтаж бошқармасининг коллективлари жуда қисқа вақт ичида қуриб ишга туширдилар.

А. ҚУРОНБОЕВ.

СПОРТ. БЕЛЛАШУВЛАР. ОЧКОЛАР

КУБОК — КИЕВДА

Биллур соврин — мамлакат футбол кубоги учун кураш мухлисларда ҳамма вақт катта қизиқиш уйғотади. Соврин мусобақасининг сўнгги ҳал қилувчи учрашуви бу сафар ҳам Бутуниттифоқ физкультурачилар куни Москвада ўтказилди. Майдонга Киевнинг «Динамо» командаси футболчилари билан Ворошиловграднинг «Заря» коллективи ўйинчилари тушдилар.

Украиналик ҳар иккала команданинг мазкур учрашуви арафасида, «Заря» капитани Виктор Кузнецов журналистлар билан суҳбатда ўз фикрини бундай баён қилганди: «Кубок учун курашнинг финал қисмида ҳар қандай команда билан ўйнашга тайёрмиз. Лекин киевликлар билан эмас. Чунки динамочиларнинг бирон бўш томонини топиш қийин...»

Ўйин бошидаёқ киевликлар ҳужумкорликка зўр беришди, шунга қарамай, ворошиловградликлар мудофаа билан қарши ҳужумга ўтишни жуда усталик билан олиб бордилар. Қаршиликка учраган динамочилар бугунги кунда пешқадам футболчилар саналиб турганига қарамай, мухлисларни ҳайратга сололмадилар. Дарвозалар ёнида юз берган саноқли имкониятларни ҳисобга олмаганда, эсда қоларли кескин вазиятлар бўлмади.

Ўйиннинг иккинчи қисмида киевликлар ёппасига ҳужумга ўтдилар. Совриндорлик учун астойдил берилган динамочилар орасида Колотов, Онишченко, Веремеевларнинг куюнчаклиги сезилиб турди. Аммо асосий вақт тугагунга қадар «Заря» футболчилари суръатни бушаштирмадилар. Ҳисоб эса очилмади. Ўйин қоидасига кўра яна қўшимча ярим соат вақт ажратилди. Эндиги ўйин мутлоқ шиддатли тус олди. 102-минутда Мунтян олисдан дарвозани аниқ нишонга олди. Мавсумда эндигина учинчи марта дарвозада турган Ткаченко тажрибасизлик қилди. Ҳисоб очилгач, динамочилар руҳланиб кетишди. Блохин бош билан уриб иккинчи тўпни киритган бўлса, Онишченко ҳисобни 3:0га етказди. Шундай қилиб, эрта баҳордан бошланган совриндорлик учун кураш ниҳоясига етди. Мамлакат кубоги Украина пойтахтига йўл олди.

Кубок ўйинлари тарихидан шу нарса маълумки, биринчи бўлиб ҳисобни очган команда албатта совриндор бўлади. Шу кунгача 32 финал учрашувининг ўнтасидагина бунинг акси юз берган. Бу борада динамочиларнинг тажрибаси катта. Улар 101 марта кубок ўйинларида иштирок этишган. Беш марта финалга чиқиб, уч сафар совриндор бўлганлар. Ниҳоят улар тўртинчи марта кубок эгаси бўлдилар.

ЯНА ЕР ҚИМИРЛАДИ

11 август маҳаллий вақт билан соат 7 дан 15 минут ўтганда Тошкентда 4 балл куч билан ер қимирлади. «Тошкент» Марказий сейсмик станцияси берган маълумотларга кўра зилзила маркази республикамиз пойтахтидан 420 километр жануби-шарқда, Олой тизма тоғларининг шарқий этакларида, Тожикистон билан Хитой чегарасидадир.

Ер силкинишлари Андижон ва Фарғонада 5 балл, Самарқандда 3-4 балл, зилзила марказида эса 9 балл бўлган. Станция асбоблари шу районда яна бир неча марта силкинишлар юз берганини қайд қилди. Улардан айримлари Тошкентда 2-3 балл билан сезилди.

Э. ҲАЙИТОВ.

КЕЙИНГИ ПУШАЙМОН...

СУД ЗАЛИДАН

Тошкент шаҳар Левитан кўчасида истиқомат қилувчи Кормухинлар оиласининг фароғати бузилди. Оила бошлиғи Михаил Потапович маст ҳолда уйига кириб хотинини бўға бошлади:

— Пул бер!?

— Тамом бўлди, кеча эртага ҳам керак бўлар деганимда унамадинг, — деди хотини Александра.

— Ҳеч нарса билмайман, пул топ дедимми, вассалом топ, — деб ўшқирди Миша қўлига бўш шишани ушлаган ҳолда.

— Кайфинг шундайин ҳам етарли, жуда баландсан, йўқни йўндирамаими барака топгур, яхшиси кириб ухла, — дея ялинди аёл.

Оёғида аранг турган ароқхўр бирор иш чиқмагач, хотини билан қизини ҳақорат қила бошлади. Сўнгра қўлидаги шишани ўзидан анча узоқлашиб қолган хотинига қараб отди. У Александранинг бошига бориб тегди. Қизининг чақириғи билан келган «Тез ёрдам» машинасидаги шифокорлар Александрага ёрдам кўрсатишди. Милиция ходимлари етиб келганида безори мукка тушиб ухлаб ётарди. Михаил ҳушига келтирилгач, уйидаги аҳволни кўриб ҳанг-манг бўлиб қолди. Қилган безорилигини бўйнига олиб, узр сўради, лекин, энди кеч бўлган эди.

Халқимизда «Кўза ҳар куни эмас, кунида синади» деган мақол бор. Михаил кейинги вақтда ичкиликка муккасидан берилиб кетди. Ҳамма нарсани, ҳатто оиласини ҳам унутди. Берилган маслаҳатларни назар-писанд қилмади, ичкилик туфайли безорилик йўлига кира бошлади. Ўз оиласи оромини бузди. Ичиб келиб хотини билан қизини ҳақоратлайверди. Оқибатда муштипар аёл жароҳатланди.

Куйбишев район халқ суди ичкиликка берилган, ҳамиша безорилик қилиб оила аъзоларининг тинчини бузган М. Кормухинни бир йил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Р. РАИМБЕКОВ,
милиция майори.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги, Тошкент шаҳар Октябрь район партия комитети ва Октябрь район ижроия комитети Республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1918 йилдан буён КПСС аъзоси

Қудратилла МАЪЗУМОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдирадилар ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги Республика миқёсидаги шахсий пенсионер, 1926 йилдан буён КПСС аъзоси

Иброҳим ХУДОЙҚУЛОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети ҳамда Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси «Хоразм ҳақиқати» газетасининг редактори, область журналистлар ташкилоти бюросининг раиси ўртоқ Эгам Раҳимовга ўғли

БАҲРОМнинг

фожиали ҳалок бўлганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдирадилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг А. Навоий номли Давлат адабиёт музейи коллективи музейнинг катта илмий ходими, филология фанлари кандидати Б. Бафоевга отаси

Бафо ҚОБИЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 * ТЕЛЕФОНЛАР Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р. — 03640. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 189.